

Πρώτο Πλάνο

Τεύχος 289

57ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης
03-13 Νοεμβρίου 2016

Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης
Η μεγάλη ελληνική γιορτή
του παγκόσμιου σινεμά
ξεκινά.

Και Τζιμ και Τζάρμους
Μια απρόσμενη ποιητική
κομεντί και ένα μουσικό
ντοκιμαντέρ, αναδεικνύουν
τα δυο πρόσωπα ενός
μεγάλου δημιουργού.

90 Χρόνια ΠΑΟΚ
Το τελευταίο ερωτικό
γράμμα του Νίκου
Τριανταφυλλίδη στην
ομάδα του.

Ελληνικό σινεμά
Είμαστε (και πάλι) όλοι εδώ!

Φιλίπ Γκραντριέ
Ο προκλητικός Γάλλος
δημιουργός φωτίζει τη
σκοτεινή πλευρά του
ανθρώπινου σώματος.

Ο Γιάννης
Μπακογιαννόπουλος
γράφει για το φετινό
αριστούργημα του
ρουμανικού σινεμά.

Γ Γ Γ Γ Γ Γ Γ Γ Γ Γ
Ε Ε Ε Ε Ε Ε Ε Ε Ε Ε
Ε Ε Ε Ε Ε Ε Ε Ε Ε Ε
_ _ _ _ _
N N N N N N N N N N
O O O O O O O O O O
F F F F F F F F F F
I I I I I I I I I I
L L L L L L L L L L
M M M M M M M M M M

PROD. NO. FISCHER
ROLL SCENE TAKE
23 5
DIRECTOR ALI
CAMERA PIERRE
DATE MOS DAY

IT'S ABOUT TASTE

fischerbeergreece

Απολαύστε υπεύθυνα

Πρώτο Πλάνο
Τεύχος 289
24.11.2016

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΑΠ΄ ΤΗΝ ΑΡΧΗ. ΜΙΑ “ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ”.

ΤΟΥ ΟΡΕΣΤΗ ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗ

Δεκάδες ερευνητικά και θεωρητικά προτάγματα χρησιμοποιούνται συνεχώς- από τις μεγάλες θεσμικές καλλιτεχνικές διοργανώσεις (εκθέσεις, μπιενάλε, φεστιβάλ) το πιο σημαντικό από όλα όμως βρίσκεται στον πυρήνα τους: στις πόλεις που τις γέννησαν και τις φιλοξενούν.

Ακόμη κι αν οι πρόσκαιροι επιμελητές και καλλιτεχνικοί διευθυντές δεν το παραδέχονται, οι πόλεις είχαν ορίσει, πολύ πριν την άφιξή τους, την αισθητική και ιδεολογική ταυτότητα των διοργανώσεων. Είχαν διαμορφώσει τις τάσεις τους και είχαν εμπλακεί στις αναζητήσεις τους- ακόμη και υπερβαίνοντάς τις- και εντέλει συμμετέχοντας στο συνεχές και βασανιστικό ερώτημα του αυτοπροσδιορισμού τους.

Από την πόλη αρχίζουν όλα. Από ένα ερώτημα που δεν μπορεί να εδράζεται στα οράματα του κάθε διευθυντή, αλλά οφείλει να παραμένει εναργές και επιτακτικό.

Η θρυλική παραλία της Κρουαζέτ διαμόρφωσε την χλιδατή ανεμελιά των Καννών, με τον ίδιο τρόπο που το ψυχροπολεμικό τείχος του

Βερολίνου ανέδειξε τις πολιτικές αναζητήσεις της Μπερλινάλε και το κατεστραμμένο από τον Πόλεμο Κάσελ σχηματοποίησε την προκλητικότητα της Ντοκουμέντα. Πριν απαντήσουμε λοιπόν στο ερώτημα “τί είναι το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης;” θα πρέπει να απαντήσουμε στο ερώτημα “τί είναι η Θεσσαλονίκη;” Ένα παραμελημένο, εδώ και δεκαετίες, ερώτημα, που αν είχε απαντηθεί σωστά θα είχε ίσως βάλει το Φεστιβάλ μας στο ολιγομελές γκρουπ των «πρωτοκλασάτων» κινηματογραφικών εκδηλώσεων του πλανήτη.

Κάτω από τα δεκάδες στερεότυπα που κυκλοφορούν και τα οποία καταφανώς πηγάζουν από άγνοια, η Θεσσαλονίκη επιχειρεί τα τελευταία χρόνια- τα λεγόμενα «της κρίσης»- την εντυπωσιακή αναδιτύπωσή της. Εκδιπλώνει τα στοιχεία του απολεσθέντος κοσμοπολιτισμού της, μάχεται την εσωστρέφεια του παρελθόντος, αποδέχεται τη θέση της και, το σημαντικότερο, οργανώνει μια νέα δομή ιδεών.

Η πόλη αυτή η οποία «δεν έπαψε να είναι πόλη και μεθόριος πόλις, από την εποχή της ίδρυσής

της» όπως λέει ο Μισέλ Μπιτόρ, βρίσκεται ξανά μπροστά στην πρόκληση της ελληνικής αντίφασης- στην σύγκρουση και τον συνδυασμό της ανατολικής παράδοσης και του αναγεννησιακού πνεύματος.

Και η πρόκληση αυτή την φέρνει αντιμέτωπη με το ερώτημα: θα συνεχίσει να παραμένει «συμπρωτεύουσα» μιας άτσαλης πολιτικής χαρτογράφησης ή μήπως μπορεί να αναχθεί σε «πρωτεύουσα διαδικασία» μιας συνολικής κοινωνικής και πολιτισμικής αναμόρφωσης;

Είναι στο χέρι της να το κάνει.

Και είναι στο χέρι του Φεστιβάλ Κινηματογράφου να το κάνει μαζί της, υπενθυμίζοντας διαρκώς το διεθνές της μέλλον, αναδιατυπώνοντας την ταυτότητά του απέναντί της.

Διότι μόνο αν κατανοήσει την ντοπιολαλιά της θα μπορέσει να φτιάξει, μαζί της, ένα νέο διεθνές γλωσσικό σύνταγμα.

Το περιοδικό του Φεστιβάλ
Κινηματογράφου
Θεσσαλονίκης

Ειδική έκδοση για το 57ο
Φεστιβάλ Κινηματογράφου
Θεσσαλονίκης

Διευθυντής Έκδοσης
Ορέστης Ανδρεαδάκης

Αρχισυντάκτης
Δήμητρα Νικολοπούλου

Συντονισμός ύλης
Γκέλυ Μαδεμλή

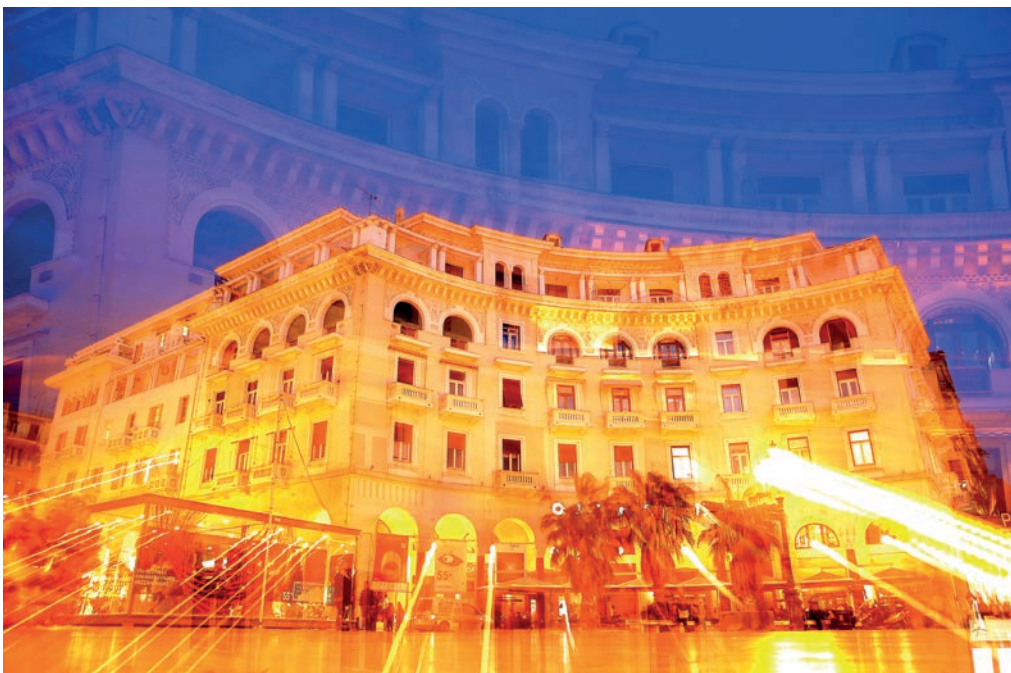
Σύνταξη
Γιώργος Κρασσακόπουλος
Ελένη Ανδρουτσοπούλου
Βασίλης Τερζόπουλος
Αγγελική Πέτρου
Γιάννης Παλαβός

Σ' αυτό το τεύχος
συνεργάστηκαν
Γιάννης Μπακογιαννόπουλος
Μαρία Μαρκουλή
Μαρίνα Δανέζη
Μαρία Μαραγκού
Άκης Καπράνος
Νίκος Πάστρας
Γκέιμπ Κλίνγκερ
Θόδωρος Γιακουστίδης

Φωτογράφος
Βασίλης Βερβερίδης
(MOTIONTEAM)

Εκτύπωση
GRAFIMA

Υπεύθυνη σύμφωνα
με το νόμο
Ελίζ Ζαλαντό

Κυλά στο αίμα του Ράσμου Χέιστερπεργκ

ΑΠΟΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΩΝΤΑΣ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ

Kekszakallu του Γκαστόν Σολνίτσκι

ΓΚΑΝΓΚΣΤΕΡΙΚΗ
ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ.
ΡΟΜΑΝΤΙΚΗ ΚΟΜΕΝΤΙ.
ΒΑΜΠΙΡΙΚΟ
ΣΙΝΕΦΙΛ ΘΡΙΛΕΡ.
ΔΡΑΜΑ ΕΠΟΧΗΣ.
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΧΟΛΙΟ.
Η ΕΠΙΛΟΓΗ
ΓΙΑ ΤΟ ΦΕΤΙΝΟ
ΔΙΕΘΝΕΣ
ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ
ΔΕΝ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΕΥΚΟΛΗ.
ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΟΜΩΣ
ΣΥΝΑΡΠΑΣΤΙΚΗ.

ΤΗΣ ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΠΕΤΡΟΥ

Ο Σπορέας
του Γιόσουκε Τακέουτσι

Κυλά στο αίμα
του Ράσμου Χέιστερμπεργκ

Kékszakállú
του Γκαστόν Σολνίτσκι

**Στην ηλικία μου ακόμα
κρύβομαι για να καπνίσω**
της Ραϊανά

Η μεταμόρφωση
του Μάικλ Ο'Σέι

Ο σκηνοθέτης: «Εμπνεύστηκα την ιστορία από τη ζωή του Ολλανδού ζωγράφου Βίνσεντ βαν Γκογκ. Αλλά και από ένα ηλιοτρόπιο που είδα στην πληγείσα περιοχή αμέσως μετά τον μεγάλο σεισμό στην Ανατολική Ιαπωνία. Και από την ανιψιά μου που έγινε 4 ετών τον Ιανουάριο του 2016».

Πίσω απ' την ταινία: Η ανιψιά του Τακέουτσι γεννήθηκε με σύνδρομο Down. Η αγάπη του γι αυτήν, τον έκανε να αντιληφθεί τι σημαίνει διαφορετικότητα και πως την αποδέχεται ο κόσμος.

Ο σκηνοθέτης: «Αγαπώ το γράψιμο. Είναι τεράστια, ατελείωτη τέχνη, που με κάνει να νιώθω ότι μπορώ πάντα να μαθαίνω και να εξερευνώ νέο έδαφος. Δε θα σταματήσω ποτέ να αισθάνομαι συγγραφέας στη ψυχή».

Πίσω απ' την ταινία: Ο Χέιστερμπεργκ έχει υπογράψει σενάρια ταινιών όπως *Το Κορίτσι με το Τατουάζ*, *A Royal Affair* κ.α.

Ο σκηνοθέτης: «Όταν κινηματογραφούσα πράγματα δεν ήξερα πως θα τα χρησιμοποιήσω. Τη στιγμή που συνειδητοποίησα ότι οι άνθρωποι που απεικόνιζα ήταν άνθρωποι για τους οποίους νοιαζόμουν και συμπαθούσα, και τους απεικόνιζα με έναν πολύ αυστηρό και όμορφο κινηματογραφικό τρόπο, σκέφτηκα "Ό, τι και να βγει από αυτό, θα έχει ενδιαφέρον για μένα και θα είναι κινηματογράφος"».

Πίσω απ' την ταινία: * Η ταινία είναι εμπνευσμένη από την όπερα του Bela Bartok *Kékszakállú* (1918)

Ο σκηνοθέτης: «...σε ολόκληρο τον κόσμο, οι γυναίκες είναι δυνατές... Αν και προσπαθούν να τις γονατίσουν, δε λυγίζουν».

Πίσω απ' την ταινία: * Στις 14 Ιανουαρίου του 2010 η σκηνοθέτις, συγγραφέας θεατρικών έργων και ηθοποιός Ραϊανά, δέχθηκε επίθεση την ώρα που έφθανε στο Θέατρο Maison des Métallos όπου εμφανιζόταν στην παράσταση «I Still Hide To Smoke». Της έριξαν βενζίνη και της πέταξαν αναμμένο τσιγάρο στο πρόσωπο. Εκτός από την ίδια, στόχευαν τις ιδέες που αντιπροσωπεύει το έργο της: Φεμινισμός, δικαιώματα, ελευθερία.

Ο σκηνοθέτης: «Έχω υπάρξει μπράβος, οδηγός ταξί και την τελευταία δεκαετία έφτιαχνα ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Δεν σταμάτησα ποτέ όμως να γράφω σενάρια». «Όταν άκουσα να λένε "ένα βαμπυρικό σάγκα" τρελάθηκα. Μου αρέσει πολύ που οι Κάννες το αποκαλούν έτσι. Αρχίζω λοιπόν να το φωνάζω κι εγώ: Έκανα ένα βαμπυρικό σάγκα».

Πίσω απ' την ταινία: * Πριν από επτά χρόνια, ο Μάικλ Ο'Σέι, έβαλε ένα στοίχημα με τον εαυτό του: Πως αν σε δέκα χρόνια δεν είχε καταφέρει να γίνει κινηματογραφιστής, θα σταματούσε να βασανίζει τον εαυτό του και θα τα παρατούσε.

Short Fuse
των Κώστα Σκύφτα
και Ανδρέα Λαμπρόπουλου

Ο Αποστόλης Τότσικας στο *Short Fuse* των Κ.Σκυφτά-Α.Λαμπρόπουλου

Ένας νεαρός ξυπνά και βλέπει πως είναι ζωσμένος με εκρηκτικά. Κι ένα ακουστικό. Τικ τοκ. Η κλεψύδρα τρέχει. Καταιγιστικό action θρίλερ, με τον Αποστόλη Τότσικα να τα βάζει με τον χρόνο, τον υπόκοσμο κι όποιον σταθεί μπροστά του.

Ρισάλτο
του Βασίλη Βαφέα

Ο Άρης, νεαρός σκηνοθέτης κάνει πρόβες για το ανέβασμα ενός θεατρικού έργου. Μέχρι τη στιγμή που στη χώρα εφαρμόζεται στρατιωτικός νόμος. Ένα σχόλιο για την κοινωνία και τις κοινωνίες της: Θέαμα, πολιτική, οικογένεια, σχέσεις, όλα μπαίνουν στο διεισδυτικό πεδίο του Βασίλη Βαφέα.

Σκηνή από το *Ρισάλτο* του Β. Βαφέα

ΜΗΔΕΝΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟ ΚΟΝΤΕΡ

—

ΤΟ ΚΟΝΤΕΡ, ΟΣΑ ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ ΚΙ ΑΝ ΓΡΑΨΕΙ, ΣΕ ΕΝΑ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΜΗΔΕΝΙΖΕΤΑΙ. ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΤΟΥ, ΤΟ ΑΠΑΙΤΕΙ. ΥΠΟΔΕΧΟΜΑΣΤΕ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΝΕΙ ΤΑ ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ ΤΟΥΣ, ΟΜΩΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΘΑ ΣΥΝΑΝΤΗΘΟΥΝ ΞΑΝΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΘΕΑΤΕΣ ΤΟΥ 57ΟΥ ΦΚΘ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ «ΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ».

ΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

Τζέι Κ. Σίμονς και Μαρία Καβογιάννη στο Ένας άλλος κόσμος του Χρ. Παπακα-

Ένας άλλος κόσμος του Χριστόφορου Παπακαλιάτη

Μια ταινία που αγαπήθηκε απ' το κοινό. Ξενοφοβία, έρωτας, οικονομική κρίση. Ήρωες που ψάχνουν να βρουν νόημα στη ζωή. Δεν το βρίσκουν όλοι, ούτως ή άλλως δεν είναι αυτό το ζήτημα. Υπέροχες ερμηνείες. Του Σίμονς μεταξύ άλλων. Και φυσικά, η τελευταία ερμηνεία του Μηνά Χατζησάββα.

Καύση του Στράτου Τζίτζη

Πώς θα γίνει η ταφή του νεκρού φίλου τους; Πέντε άνθρωποι σε ένα σπίτι δοκιμάζουν τα όριά τους. Το τι θα αποφασίσουν έρχεται σε δεύτερη μοίρα. Σε πρώτη, τρώνε τις σάρκες τους. Ένας μικρόκοσμος σαν την Ελλάδα του σήμερα.

Καύση του Στράτου Τζίτζη

Πρώτο Πλάνο

Ευτυχία του Χρήστου Πυθαρά

Μια σειρά από post-it κολλημένα στην πόρτα της Άννας φέρνουν τα πάνω κάτω. Ένας άντρας την παρενοχλεί, εκείνη τους υποπτεύεται όλους. Το ξέσπασμα δεν αργεί να έρθει. Με κωμικοτραγική αίσθηση, το φιλμ μπαίνει στη ζωή μιας νεαρής που ακροβατεί ανάμεσα στην φαντασία και την πραγματικότητα. Τι είναι τι, άλλωστε?

Η Θέμις Μπαζάκα στην Ευτυχία του Χρ. Πυθαρά

Ουζερί Τσιτσάνης του Μανούσου Μανουσάκη

Ένας απαγορευμένος έρωτας. Η Εβραία και ο Χριστιανός με φόντο τη Θεσσαλονίκη της γερμανικής κατοχής. Οι ιστορίες επαναλαμβάνονται και μας θυμίζουν ότι για τα θέματα της καρδιάς οι άνθρωποι κινούν γη και ουρανό. Γι αυτά πρώτα, κι ύστερα για όλα τα άλλα.

Χαρακτηριστική σκηνή από το Ουζερί Τσιτσάνης του Μ. Μανουσάκη

ΒΡΕΣ ΤΗ ΛΕΞΗ ΚΛΕΙΔΙ

ΜΙΑ ΛΕΞΗ-ΚΛΕΙΔΙ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΓΙΑ ΝΑ ΑΠΟΚΑΛΥΦΘΕΙ ΕΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑ, Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΜΙΑ ΤΑΙΝΙΑ. ΕΥΤΥΧΙΑ, ΛΗΣΤΕΙΑ, ΕΙΔΩΛΟ ΘΑΥΜΑ, ΑΡΚΟΥΔΑ, ΜΠΟΜΠΙΡΑΣ. 6 ΛΕΞΕΙΣ ΠΟΥ ΞΕΚΛΕΙΔΩΝΟΥΝ ΤΟΥΣ (ΗΔΗ) ΑΝΟΙΧΤΟΥΣ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ.

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΡΑΣΣΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΥΤΥΧΙΑ

1. κατάσταση βαθιάς και διαρκούς ικανοποίησης, που δημιουργείται από την εκπλήρωση των ψυχικών και υλικών αναγκών και επιθυμιών.
2. καλή τύχη, ευτυχής συγκυρία

Η πίστη στον θεό. Η πορνογραφία. Τα βιβλία αυτοβοήθειας. Η σεξουαλική ταπείνωση. Ο καθένας έχει το δικό του δεκανίκι σε ένα κυνήγι κάτι τόσο απατηλού όσο ή ευτυχία και κάτι τόσο δύσκολου τελικά να ορίσεις όσο η αγάπη, σε αυτή την σαρωτική συναισθηματικά ταινία του Σβεν Τάντικεν. Βασισμένη στην νουβέλα της Α. Λ. Κένεντι «Original Bliss», με την πάντα υπέροχη Μαρτίνα Γκέντεκ και τον σπουδαίο Ούλριχ Τουκούρ σε δυο μαγνητικές ερμηνείες, η «Παράδοξη Ευτυχία» ψηλαφίζει κάτι βαθύ και σκοτεινό. Ένα φιλμ που την ίδια στιγμή κόβει σαν ξυράφι και μαζι χαιδεύει την πληγή.

ΛΗΣΤΕΙΑ

1. η βίαιη αρπαγή και ιδιοποίηση ξένων περιουσιακών στοιχείων (χρημάτων ή αντικειμένων)
2. η δραστηριότητα των ληστών
3. (μτφ.) ανεπίτρεπτα υψηλό κέρδος, αισχροκέρδεια
4. (ιστ.) το φαινόμενο και η δραστηριότητα των ληστών

Πώς κάνεις ένα heist film σε μια εποχή όπου οι τραπεζίτες δεν είναι οι «καλοί»; Το «Πάση Θυσία» του Ντέιβιντ Μακένζι δεν έχει απλά μια σπουδαία, γεμάτη αγωνία ιστορία να αφηγηθεί, και χαρακτήρες που θες να ακολουθήσεις μέχρι το τελευταίο βήμα της διαδρομής τους, αλλά κάνει αυτή την διαδρομή όσο πιο απρόβλεπτη κι αληθινή μπορείς να φανταστείς. Φέρνει τους κώδικες του γουέστερν στην εποχή της κρίσης, γεμίζει με συναίσθημα και βάθος την δράση κι έχει ένα καστ –Κρις Πάιν, Μπεν Φόστερ, Τζεφ Μπρίτζες- που πολύ απλά θα σας κλέψει την καρδιά.

ΕΙΔΩΛΟ

1. (και φυσ.) η εικόνα αντικειμένου η οποία σχηματίζεται ως αποτέλεσμα ενός οπτικού φαινομένου
- II. ομοίωμα θεότητας, συνήθ. αγαλμάτινο, το οποίο λατρεύεται σαν να είναι αυτό το ίδιο θεότητα, φορέας θεικού πνεύματος, θεικής δύναμης
- III. (μτφ.) 1. (συνήθ. πληθ.) για αντίληψη ψευδή και εσφαλμένη, για την οποία ένα κοινωνικό σύνολο δείχνει μίαν έμμονη και τυφλή πίστη· (πρβ. προκατάληψη) 2. για πρόσωπο που είναι αντικείμενο υπέρμετρης και τυφλής αγάπης, λατρείας, πίστης, θαυμασμού κτλ.· *ίνδαλμα*

Ο Τζόι «Πέπε» Σμιθ είναι ένας θρούλος του Φιλιππινέζικου ροκ εν ρολ –γιατί ναι φυσικά υπάρχει μια τέτοια μουσική σκηνή- και στο φιλμ του Μπράντλεϊ Λιου «Singing in Graveyards» υποδύεται έναν σωσία του... Τζόι «Πέπε» Σμιθ, που έχει την ευκαιρία για πρώτη φορά στην ζωή του μετά από χρόνια που ζει την ζωή του με την μορφή ενός άλλου, να ανέβει στην σκηνή μαζί με το είδωλο του. Μιλώντας με χιούμορ και μελαγχολία για τον αντικατοπτρισμό που ονομάζουμε ζωή και κρατώντας έναν απροσδόκητο ρόλο για τον ίδιο τον πάπα του Φιλιππινέζικου σινεμά, Λαβ Ντίαζ, το «Singing in Graveyards» είναι ένα απροσδόκητο υπαρξιακό riff που αντηχεί λυρικά στην οθόνη και την καρδιά σου.

ΑΡΚΟΥΔΑ

- 1.μεγαλόσωμο θηλαστικό με πλούσιο τρίχωμα, συνήθ. καστανού χρώματος, που ζει στα δάση

Μεγαλειώδες και μαζί εσωτερικό, απλωμένο στο αχανές λευκό του αρκτικού κύκλου μα με το σκοτάδι να παραμονεύει, το «Two Lovers and a Bear» του Κιμ Νγκουγιέν σε παρασύρει σε ένα ταξίδι που είναι τόσο γεωγραφικό όσο και ψυχολογικό. Συναρπαστικό, συγκινητικό, περιπετειώδες, τρυφερό και μελαγχολικό, το φιλμ ξετυλίγεται με τον τρόπο ενός παραμυθιού. Δίχως πρίγκιπες και αβοήθητες κορασίδες, δίχως καν δράκο, μα με μια πολιτική αρκούδα που πολύ απλά θα λατρέψετε.

ΘΑΥΜΑ

1. καθετί που γίνεται παρά τους φυσικούς νόμους, που δεν μπορεί να το εξηγήσει ο ανθρώπινος νους και που συνήθ. αποδίδεται σε θεϊκή παρέμβαση γεγονός τόσο αναπάντεχο, ώστε να το αποδίδουμε σε θαύμα
2. γεγονός (συνήθ. θετικό) που συμβαίνει χωρίς να το περιμένει κανείς υπεραϊσιόδοξο.
3. αξιόλογο δημιούργημα ή επίτευγμα που προξενεί θαυμασμό, κατάπληξη
4. (ως επίρρ.) πάρα πολύ ωραία· υπέροχα, θαυμάσια

Ο Αλμπέρτο Μπαρμπερά διευθυντής του φεστιβάλ Βενετίας, χαρακτήρισε το «Blind Christ» του Κρίστοφερ Μάρει ως την ανακάλυψη του φετινού φεστιβάλ, μια ταινία που απηχεί κάτι από το σινεμά του Πιερ Πάολο Παζολίνι συστήνοντάς μας έναν δημιουργό που ορίζει με σαφήνεια το δικό του σύμπαν. Ένας άντρας στην Χιλή του σήμερα, σε μια χώρα της οποίας γιγάντιες εταιρίες αντλούν τον ορυκτό της πλούτο, διασχίζει μια σκονισμένη χώρα πιστεύοντας ότι μπορεί να κάνει ένα θαύμα. Μπορείς να δεις το φιλμ του Μάρει ως μια πολιτική παραβολή, ως ένα δοκίμιο για την πίστη ή την απώλειά της, για την συχνά μαρτυρική διαδρομή της ζωής μας, αλλά το σίγουρο είναι ότι πολύ απλά αυτό είναι ένα φιλμ που οφείλεις να δεις.

ΜΠΟΜΠΙΡΑΣ

1. (οικ.) για αγόρι, συνήθ. μικρόσωμο και έξυπνο ή σκανταλιάρικο.
2. ο μπάμπουρας.

Ένας δεκατριάχρονος gangsta πιτσιρίκος κι ένας μονόχνοτος γκρινιάρης θετός μπαμπάς, ζουν την μεγαλύτερη περιπέτεια που δυο τέτοιοι χαρακτήρες μπορούν να ζήσουν στην ανοιχτωσιά της Νέας Ζηλανδίας στο «Hunt for the Winter People» του Τάικα Γουαϊτίτι που επιστρέφει σε διαφορετικό ύφος μα με ανάλογο κέφι μετά το «What We do in the Shadows». Ανοιχτόκαρδο, αστείο, «παράξενο» με την καλύτερη έννοια της λέξης, αυτή είναι κυριολεκτικά μια απολαυστικά ανάποδη κωμωδία –κι όχι μόνο επειδή έρχεται από τους Αντίποδες.

Ο Άνταμ Ντράιβερ και η Γκολσιφέ Φαραχανί στο Paterson του Τζιμ Τζάρμους

JARMUSCH

Η ποίηση των άλλων
ΤΟΥ ΑΚΗ ΚΑΠΡΑΝΟΥ

Έφαγα / τα δαμάσκηνα / που ήταν /
στο ψυγείο / τα οποία /πιθανότατα / κρατού-
σες / για το πρωινό σου / Συγχώρεσε με /
αλλά ήταν πεντανόστιμα /
τόσο γλυκά / και τόσο παγωμένα.

Γουίλιαμ Κάρλος Γουίλιαμς
Ήθελα μόνο να πω

Δεν είναι σενάριο, δεν είναι διήγημα, είναι όμως ένα ποίημα που ξεκινά με μια δράση, και μια εικόνα. Μεταφέρει, δηλαδή, μια οπτική εμπειρία, προκειμένου να μας οδηγήσει στο συναίσθημα. Αυτό θα μπορούσε κάλλιστα να είναι και ο κινηματογράφος. Αν όχι ο κινηματογράφος γενικά, τουλάχιστον αυτός του Τζιμ Τζάρμους, που με το Πάτερσον ολοκληρώνει μια ταινία αφιερωμένη στην ποίηση του Γουίλιαμ Κάρλος Γουίλιαμς, και σε ό,τι προκύπτει απ' αυτήν. Είναι μια τόσο ταιριαστή επιλογή: λίγοι ποιητές ενσωμάτωσαν στην ποίησή τους την καθαρότητα του αμερικανικού πνεύματος που τόσο εκτιμά ο Τζάρμους, επιμένοντας χρόνια τώρα να φιλμάρει μοναδικά την απλότητά του, αλλά και τις ιδιοτροπίες του. Με το ίδιο δέος που θα στήσει την κάμερα απέναντι στο άγαλμα του Έλβις στο *Mystery Train*, θα τη στήσει και όταν κινηματογραφεί τους σκουπιδοτενεκέδες του Μέμφις. Γιατί ακόμα και στη φθορά του Μέμφις υπάρχει το αποτύπωμα μιας ζωής. Εδώ όμως δεν είμαστε στο Μέμφις, αλλά στο Πάτερσον του Νιου Τζέρσεϊ. Και ο Γουίλιαμς, που έζησε όλη τη ζωή του εκεί ως παιδίατρος (ήταν γιατρός του μικρού Άλεν Γκίνσμπουργκ, σύμφωνα με τον ίδιο τον Τζάρμους) εμπνεύστηκε όλο σχεδόν το ποιητικό και συγγραφικό του έργο από τους συμπολίτες του, τους οποίους δεν έπαψε να κοιτάζει από μικρή απόσταση, με ευγένεια και μεγάλη τρυφερότητα. Όπως δηλαδή τους κοιτάζει και ο Άνταμ Ντράιβερ, ο πρωταγωνιστής του υπέροχου αυτού φιλμ.

Ο Γουίλιαμς προσπάθησε επίσης να «φιλετάρει» την αμερικανική ποίηση, αποδεσμεύοντάς την από κάθε ευρωπαϊκή επιρροή: Οι στίχοι του δεν είναι δραματικοί και σπανίως οδηγούνται σε κάποια κορύφωση. Αλλά κάθε ένα από τα ποιήματά του εξερευνά ειλικρινώς την ανθρώπινη κατάσταση. Την –πανταχού παρούσα στο φιλμ– φθορά της καθημερινότητας. Την απογοήτευση του έρωτα. Ξαναρίξτε μια ματιά στο ποίημα που ξεκινάει αυτό το κείμενο: ξεκινά με μια επιθυμία και κλείνει με μια συγγνώμη, αλλά τελικά μοιάζει να αναφέρεται, περισσότερο απ' όλα, στην ψυχρότητα μιας γυναίκας που δεν δείχνει να ανταποκρίνεται στον έρωτα του ποιητή. Ωστόσο, ο τελευταίος βάζει στην άκρη κάθε λέξη και φράση που θα μπορούσε να προκαλέσει ένα μελοδραματικό «εφέ». Βλέπετε, για κάποιους τα συναισθήματα απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή και φροντίδα – ιδίως όταν γράφεις γι αυτά. Στο Πάτερσον, λοιπόν, ο χαρακτήρας του Άνταμ Ντράιβερ, ένας οδηγός λεωφορείου

με το όνομα Πάτερσον ζει και εργάζεται στην ομώνυμη πόλη του Νιου Τζέρσεϊ. Κάθε απόγευμα επιστρέφει στο σπίτι όπου τον περιμένει η όμορφη και γλυκιά σύζυγος του, που όσο αυτός λείπει βάζει τα πάντα σε άσπρο και μαύρο: κουρτίνες, χαρτομάντιλα, φορέματα και αλατιέρες – τόσο ρομαντική είναι η ματιά της απέναντι στον κόσμο, που μονάχα σε ασπρόμαυρο μπορεί να τον δει (και κανείς ρομαντικός δεν αντέχει τις γκριζες ζώνες). Κι εκείνος «απαντά» με ποίηση που δεν της διαβάζει ποτέ. Ενδιαμέσως συναντά πλήθος ποιητών μόνο που, με τη εξαίρεση ενός δεκάχρονου κοριτσιού, δεν έχουν επίγνωση της ποιητικής τους φύσης.

Γιατί δεν είναι μονάχα ο Πάτερσον που σκαρφίζεται ποιήματα απέριπτης κοψιάς: η ποίηση εδώ μοιάζει να είναι το αόρατο νήμα που ενώνει όλους εκείνους τους ανθρώπους που, υπό άλλες συνθήκες, δε θα συναντιούνταν ποτέ. Και οι πορείες τους δεν φτάνουν ποτέ στο τέλος της γραμμής. Κάθε άνθρωπος μοιάζει να έχει έναν δίδυμο εαυτό, το λεωφορείο της γραμμής θα χαλάσει διακόποντας το ταξίδι των επιβατών, ακόμα και ο Πάτερσον, σε κάθε επιστροφή του προς το σπίτι, αποφεύγει συνεχώς την ίδια πινακίδα («Ends») που στέκεται πεισματικά, αριστερά του κάδρου. Και ο Μασατόσι Μαγκάσε, ο Ιάπωνας ποιητής που εμφανίζεται στο τέλος, θα υπενθυμίσει τόσο στον Πάτερσον όσο και σ' εμάς, πως την ποίηση δεν τη συναντάμε έτσι απλά στην «καθημερινότητα», ούτε σε κουρελιασμένα σημειωματάρια – παρά μόνο στους άλλους.

«Ξεκινώ πάντα από την υπόθεση πως στα τραγούδια δεν αρέσει να τα ηχογραφούν» απάντησε κάποτε ο Τομ Γουέιτς, φίλος και συνεργάτης του Τζάρμους, όταν ερωτήθηκε για τον ιδιαίτερο ήχο των ηχογραφήσεών του. Κάπως έτσι έγραφε ο Γουίλιαμ Κάρλος Γουίλιαμς. Και κάπως έτσι γυρίζει ταινίες ο Τζιμ Τζάρμους.

Η Γκολσιφτέ Φαραχανί στο *Paterson*

JARMUSCH

The Stooges στο χαλί. Gimme Danger του Τζάρμους

Επί σκηνής. Gimme Danger του Τζιμ Τζάρμους

Jim Jarmusch Rocks!
ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΜΑΡΚΟΥΛΗ

Η σκηνή κλασική από το *Coffee and Cigarettes*: Ο Ίγκι Ποπ και ο Τομ Γουέιτς τα λένε πάνω από δυο κούπες καφέ, όταν ο Ίγκι πετάει αδιάφορα στον Τομ ένα: «πώς και δεν έχει κανένα δικό σου στο τζουκμπόξ;». Ο Τομ κάνει ότι δεν δίνει σημασία, αλλά, όταν φεύγει ο Ίγκι, πλησιάζει με κουλ αλλά και «το-νου-σας-μη-μας-δει-κανείς» ύφος και τσεκάρει τα τραγούδια. «Καλά», λέει στον εαυτό του, «ούτε και κανένα δικό του έχει».

Και οι δύο (στη μεγάλη εικόνα) έχουν πέσει έξω. Τομ Γουέιτς παίζει πολύ, και Ίγκι Ποπ πλουσι-οπάροχα, ως και Μουλάτου Ασταίκε παίζει, και παίζει και κομμάτια από τους «πειραματικούς» Sqürl, των οποίων μέλος εκλεκτό είναι ο συνηθής ύποπτος του αμερικανικού «ανεξάρτητου» κινηματογράφου, αληθινός ροκ σταν και καταξιωμένος σκηνοθέτης, η ψυχή η ίδια του τζουκμπόξ, the man himself, Τζιμ Τζάρμους.

Διαφορετικά: Σινεμά Τζάρμους χωρίς τη μουσική είναι καφές χωρίς άρωμα – στη γλώσσα του Τομ και του Ίγκι, καφές χωρίς τσιγάρα. Μαγικά κόλπα, Νεο-ορλεάνικου βουντού διαχειρός Screamin' Jay Hawkins, με το φάντασμα του Έλβις να κυκλοφορεί ανάμεσα σε νοτισμένα μπλουζ, τζαζ, underground hip hop, industrial ήχους και εικόνες.

Η μουσική είναι οργανικό μέρος του έργου, εκφραστική γλώσσα, όχι για να προκαλέσει το συναίσθημα, αλλά επειδή χωρίς αυτή είναι άλλο έργο.

Παλιά ιστορία. Από τον καιρό των Del-Byzanteens, της μπάντας του και της απελευθερωτικής κακοφωνίας του punk που έδινε τότε την θρυλική κλωσιά του στο νυσταλέο ροκ των σταδίων, η κατεύθυνση για τον Τζάρμους ήταν ξεκάθαρη. Μόνο που εκείνος ακολούθησε άλλη. Δεν έγινε μουσικός, έγινε σκηνοθέτης.

Ή –πιο σωστά– έγινε και τα δύο. Νέα Υόρκη των 70s, συναναστροφές, υπόγειο χιούμορ, αφαιρετική διάθεση, περιπλάνηση, στοιχεία όλα της υπογραφής του.

Ο Τζον Λιούρι περνάει με σπιλ Πέρα από τον Παράδεισο (1984). Ο Νιλ Γιανγκ αυτοσχεδιάζει στην ηλεκτρική κιθάρα (Ο νεκρός, 1995), ο RZA των Wu-Tang Clan εκπέμπει ιμπρεσιονιστικό hip hop (Ghost Dog: Ο τρόπος των Σαμουράι, 1999). Και ο μουσικός Τζάρμους είναι ασταμάτητος. Τα «βρίσκει» θαυμάσια με τον «Γουίλι Γουόνκα του ροκ» Τζακ Γουάιτ και ηχογραφεί με τους Sqürl στο Νάσβιλ, έχοντας ήδη μ' αυτούς τρία EPs και μουσικές για τις ταινίες Στα όρια του ελέγχου και Μόνο οι εραστές μένουν ζωντανοί – κάνοντας ιδιαίτερη μνεία στον Jozef Van Wissem, σταθερό πλέον συνεργάτη.

Στο τέλος της ημέρας, αυτό είναι ροκ εν ρολ! Το *Mystery Train* (1989) φτάνει στο Πάτερσον (2016), γεγονός εξάλλου που μας φέρνει κοντά στο big bang του πανκ, τους Stooges.

Αν ο Τζάρμους δεν έκανε το ντοκιμαντέρ *Gimme Danger* γι' αυτούς, κανείς δεν είχε δικαίωμα να το κάνει. Η «δουλειά» (θα έλεγε ο Ίγκι) πρέπει να γίνει από μέσα. Ετσι κι έγινε...

ΖΗΤΗΣΑΜΕ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΑΝΘΡΩΠΟ ΠΟΥ ΜΑΣ ΕΜΑΘΕ
ΣΙΝΕΜΑ ΝΑ ΓΡΑΨΕΙ ΓΙΑ ΤΟ
ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ ΚΡΙΤΙΚΗ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΤΑΙΝΙΑ SIERANEVADA
ΤΟΥ ΚΡΙΣΤΙ ΠΟΥΪΟΥ ΠΟΥ
ΠΡΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΣΤΙΣ ΜΑΤΙΕΣΣ
ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ. **ΚΑΙ Ο ΓΙΑΝΝΗΣ
ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΔΕΧΤΗΚΕ.**

Όσο περνάει ο καιρός, αποδεικνύεται ότι η ρουμανική σχολή είναι εξίσου σημαντική με την ιρανική, τα δύο πιο δυνατά και συνεπή ρεύματα των τελευταίων χρόνων. Για περισσότερο από μια δεκαετία, ήδη, επιβάλλεται, με εξέχουσες μορφές όπως ο Κορνέλιου Πορουμπόιου, ο Κριστιάν Μουντζίου και ο Κρίστι Πούιου, τώρα και ο νεότερος Ράντου Ζούντε, και δίπλα τους οι Φλορίν Σερμπάν, Ράντου Μουντεάν, Κάλιν Πέτερ Νέτζερ, Άντριαν Σιτάρου και αρκετοί άλλοι.

Ο Πούιου έλαμψε πάλι στις Κάννες με το *Sieranevada* (τίτλο επίτηδες παραφθαρμένο και ad absurdum), κωμικό δράμα που αναπτύσσεται με μια οικογενειακή συγκέντρωση, κλειστοφοβικά, μέσα σ' ένα μικρό διαμέρισμα. Μια ατέλειωτη σύγκρουση, σχεδόν σε πραγματικό χρόνο, συνεχής ανακύκλωση μικρών και μεγάλων διαφορών, προβλημάτων, απογοητεύσεων, ως και μίσους (πάντα όμως στον αρχικό ιστό της ιδιότυπης συγγενικής «αγάπης»).

Δύο εξωτερικές σκηνές, στην έναρξη και στο τέλος, ορίζουν ένα κεντρικό πρόσωπο, τον γιο Λάρι, υπομονετικό και φιλήσυχο, παντρεμένο με μια «δύσκολη» γυναίκα. Είναι ένα είδος «μέτρου», υποκατάστατο του σκηνοθέτη. Η οικογένεια, θείοι και θείες, αδελφια, γαμπροί και νύφες, παιδιά, ακόμη και μια μεθυσμένη νεαρή φίλη, «συγκαλείται» από τη μητέρα και γιαγιά για το (ορθόδοξο) μνημόσυνο και πατροπαράδοτο γεύμα προς τιμήν του μακαρίτη πατέρα και παππού. Ο παπάς καθυστερεί, οι συζητήσεις οξύνονται ως τη σύγχυση, η επιβλητική μητέρα προσπαθεί μάταια να βάλει μια τελετουργική τάξη που διασπάται συνεχώς. Η κεντρομόλα λειτουργία του παραδοσιακού οικογενειακού γεύματος διολισθαίνει σε κεντρόφυγες συγκρούσεις από αιτίες σοβαρές, ασήμαντες ή και αστείες, παράπονα, αλληλοκατηγορίες, συναισθηματικές και ιδεολογικές εμμονές. Η κοινωνική και πολιτική διάλυση εισβάλλει συνεχώς, το κομμουνιστικό παρελθόν, οι διεθνείς θεωρίες συνομωσίας, η βία των σχέσεων, οι ερωτικές προδοσίες. Η λεκτική κλιμάκωση ανατρέπει νευρικά την εφήμερη ηρεμία, εγκαθιστά ένα κλίμα παθητικής ματαίωσης και αδιεξόδου.

Ο Πούιου λειτουργεί με ακρίβεια σ' αυτό το νατουραλιστικό πεδίο. Κινείται συνεχώς και επίμονα μέσα στο στενό πλαίσιο, με πόρτες που ανοιγοκλείνουν, παρακολουθώντας σαν λαγωνικό δράσεις και αντιδράσεις. Ο ρεαλισμός του οργανωμένου σεναρίου εμπλουτίζεται από τον αυτοσχεδιασμό των εξαίρετων ηθοποιών και εξισορροπεί θαυμαστά τα δραματικά και κωμικά στοιχεία που εξελίσσονται συγχρόνως στο «προσκήνιο» και στο βάθος πεδίου. Η ματιά του ψύχραιμη, κριτική και μαζί συμμετοχή, ειρωνική, αλλά πιο κρυφά συμπαθητική. Ένα πυκνό πλέγμα ζωής υφαίνεται βαθμιαία. Συμμετέχουμε, με συνεχείς μετατοπίσεις από το γελοίο ως το μελαγχολικό, και μέσα μας πυκνώνει ένα γλυκόπικρο αίσθημα αναγνώρισης. Ναι, κάπως έτσι κι εμείς, χτες ή και σήμερα, οικογένειες-κουβάρια, κοινωνία σε νευρική αταξία, κανένας αθώος αλλά και κανένας ολοκληρωτικά ένοχος.

Η Σιμόνα Χούλσεμαν στην ταινία *Μια λίμνη* του Φίλιπ Γκραντριέ

PHILIPPE

7 ΣΚΗΝΕΣ
7 ΚΑΡΕ
7 ΤΑΙΝΙΕΣ

Αν υπάρχει ένας Ευρωπαίος σκηνοθέτης που αρνείται τις εύκολες διακρίσεις ανάμεσα στη μυθοπλασία και στο ντοκιμαντέρ, στις ταινίες που προβάλλονται στο μουσείο και σ' αυτές που προβάλλονται στη σκοτεινή αίθουσα, στην «υψηλή τέχνη» και στη «χαμηλή κουλούρα», στα όρια διάφορων μορφών τέχνης, αυτός είναι ο Γάλλος Φιλίπ Γκραντιέ. Ένας διανοούμενος που δεν έχει ξεχάσει την τυραννία της σάρκας, επιμένει πως ο μόνος τρόπος για να καταλάβει κανείς με την κινούμενη εικόνα είναι με το ένστικτό του, προσέχοντας τις τις ίδιες του σωματικές του αντιδράσεις. Ένας νέος έλληνας σκηνοθέτης επιχειρεί να περιηγηθεί στον σκοτεινό κόσμο του σκηνοθέτη με τα μάτια μισόκλειστα, καταγράφοντας ό,τι βλέπει μέσα από τις σχισμές.

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΠΑΣΤΡΑ

Καρέ 1 (αρχή)
Άνθρωποι που κοιτάζουν
Σκοτεινή αίθουσα. Παιδιά προσχολικής ηλικίας παρακολουθούν κάτι που δεν βλέπουμε τι είναι. Τρομάζουν, γελάνε, χειρονομούν, ουρλιάζουν, συνεπαίρονται, μιλάνε μεταξύ τους. Η ηχητική μπάντα ξεκινά από τον φυσικό ήχο και καταλήγει σε ένα μουσικό drone που καλύπτει τα πάντα. Μια από τις ωραιότερες καταγραφές της σχέσης σινεμά και θεατή στον κινηματογράφο. Αργότερα, συνειδητοποιούμε πως πρόκειται για παιδική παράσταση. Φάρσα; Όχι. Ζωή. Και σινεμά.

Καρέ 2
Άνθρωποι που ανταλλάσσουν σωματικά υγρά
Ένας άντρας και μια γυναίκα κάνουν έρωτα. Το πιο απλό και ταυτόχρονα πιο περίπλοκο πράγμα στον κόσμο. Φιλμαρισμένο με τον πιο απλό – και ίσως πιο περίπλοκο – τρόπο στον κόσμο. Ένα σταθερό πλάνο. Λευκά σεντόνια. Κάμερα στο χέρι. Κάνουν έρωτα έντονα. Οι ηθοποιοί «παίζουν» με φυσικότητα. Θυμίζουν ζώα. Τελειώνουν. Αγκαλιάζονται. Ξαναβρίσκουν τις αναπνοές τους. Λένε λόγια αγάπης. Τα πιο απλά λόγια στον κόσμο. Και τα πιο περίπλοκα.

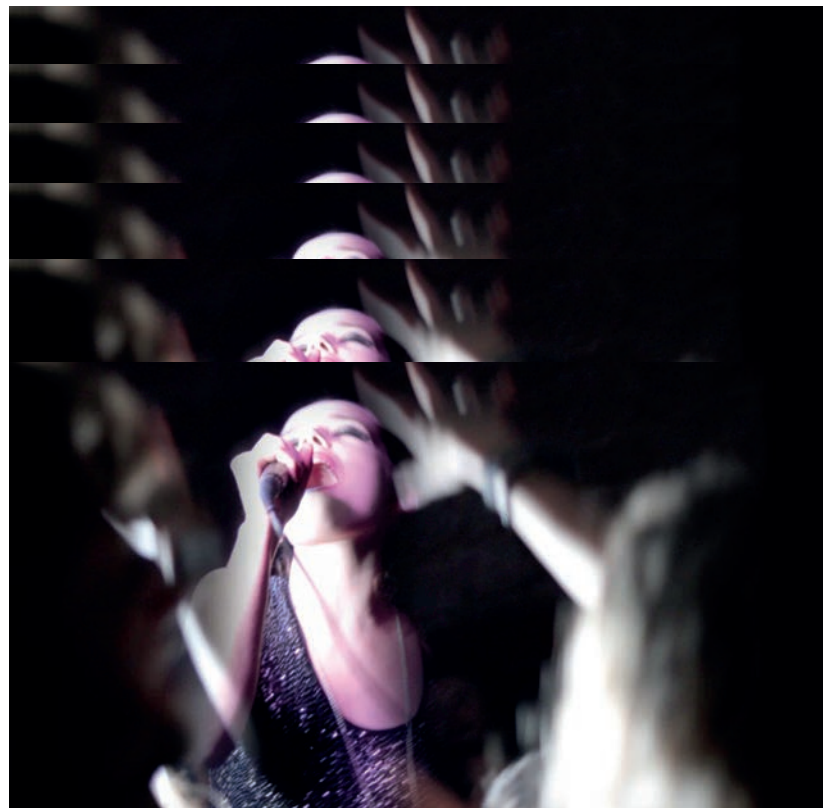
— Μην περιφρονείς την αγάπη.
— Υποσχέσου μου πως δεν θα περιφρονήσεις ποτέ την αγάπη μου.
— Υποσχέσου μου το ίδιο πράγμα.
— Είναι το μόνο που έχω.

Fade Out

Η Άνα Μουγκλαλίσ στο Η νέα ζωή του Φιλίπ Γκραντιέ

Παρά τη νύχτα του Φιλίπ Γκραντιέ

Καρέ 3

Άνθρωποι που χορεύουν

Ένα κλαμπ στο χάος. Μια νεαρή όμορφη γυναίκα με έντονα βαμμένα μάτια, χορεύει σε έκσταση ηλεκτρονική, τέκνο μουσική (παρακλάδι, του θηριώδους δέντρου της ηλεκτρονικής μουσικής, είναι το EBM – κατά το Electronic Body Music. Από αυτό κρατάμε το Body). Χορεύει με έναν άντρα. Έναν χορό ερωτικό, σαγήνης και υποταγής. Η γυναίκα αυτή είναι μια πόρνη. Ο άντρας αυτός είναι ο νταβατζής της. Χορεύει μόνη. Η κάμερα σε φρενίτιδα. Δεν την χάνει ποτέ όμως. Επιληψία.

Καρέ 4 (διάλειμμα)

Επιληψία

Επιληψία είναι μια ομάδα από διαφορετικές διαταραχές που έχουν ως κοινό σημείο τους επαναλαμβανόμενους παροξυσμούς με αιφνίδια, υπέρμετρη και ανώμαλη εκφόρτιση εγκεφαλικών νευρώνων. Οι επιληπτικοί παροξυσμοί μπορεί να προκαλούν σπασμούς (εάν συμμετέχει ο κινητικός φλοιός) ή και οπτικές, ακουστικές ή οσφρητικές ψευδαισθήσεις (εάν συμμετέχει ο βρεγματικός ή ο ινιακός φλοιός). Από τη *Βικιπαίδεια, την ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια*.

Καρέ 5

Άνθρωποι που σκοτώνουν

Ένας άντρας και μια γυναίκα σε ένα τροχόσπιτο. Τη βάζει να δέσει στα μάτια της μια κορδέλα για να μην βλέπει. Μόνο να νιώθει. Να ακούει, να μυρίζει, να αφουγκράζεται. Την αρπάζει και την φέρνει κοντά του. Της μυρίζει τα μαλλιά. Την ξαπλώνει σε ένα καναπέ και τις ανοίγει τα πόδια. Χαζεύει το φύλο της. Τη θωπεύει βίβια. Της χώνει τον αντίχειρα του στο στόμα. Την χτυπάει. Η γυναίκα ουρλιάζει. Αυτός μουγκρίζει, βαριανασαίνει, βγάζει ήχους, σχεδόν οργανικούς. Της δίνει το τελευταίο χτύπημα. Φεύγει από πάνω της. Κοιτάζεται στον καθρέφτη. Jump cuts και η κάμερα να τρυπάει με δύναμη το κρανίο του ήρωα μέχρι να διαπεράσει τις μεμβράνες και να ξεβραστούν όλες οι κακές σκέψεις, όλο το δηλητήριο και όλες οι πικρίες του κόσμου. Κάπως έτσι θα είναι, μάλλον, να είσαι μέσα στο μυαλό ενός ανθρώπου στα όρια. Στα όρια του ανθρώπου.

Καρέ 6

Άνθρωποι που τρώγονται από σκυλιά

Σκυλιά τρέχουν σε ένα ξερό χωράφι. Ο χειμωνιάτικος ήλιος καίει όσο μπορεί. Ένας άντρας περπατά. Ένα από τα σκυλιά τον αρπάζει από το πόδι και τον τραβάει, ρίχνοντάς τον κάτω. Ένα ακόμα σκυλί έρχεται κατά πάνω του, καλπάζοντας. Έπειτα ακόμα ένα. Τον κατασπαράζουν. Ο άντρας ξεψυχά μέσα στην αγωνία. Άνθρωπος και κτήνος. Το ανθρώπινο κτήνος.

Η Αριάν Λαμπέντ και ο Κριστιάν Μαρ στο *Παρά τη νύχτα*

LUX AWARDS

Σε μια σχέση που μετρά ήδη πέντε χρόνια, το Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Θεσσαλονίκης φιλοξενεί και πάλι τα LUX Film Days δίνοντας την ευκαιρία στο κοινό να ανακαλύψει τις τρεις υποψήφιες ταινίες για τα βραβεία LUX του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Τι σημαίνει ευρωπαϊκό σινεμά; Πώς ορίζει κανείς την «καλύτερη ευρωπαϊκή ταινία της χρονιάς»; Πώς επιλέγει δέκα (και στη συνέχεια τρεις) ταινίες από μια παραγωγή που συμπεριλαμβάνει όχι μόνο το σύνολο των ταινιών κάθε χρονιάς από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και τις συμπαραγωγές με άλλες χώρες που δεν ανήκουν σε αυτή;

Το βραβείο LUX βασίζεται για αυτό το δύσκολο ομολογουμένως έργο σε μια ομάδα ειδικών, που επιλέγει την long list και στη συνέχεια την short list των φιναλίστ, αλλά το ζητούμενο είναι λίγο πιο περίπλοκο από την βράβευση της «καλύτερης» ταινίας.

Το βραβείο LUX ήθελε από την αρχή μέσα από την «κοινή γλώσσα» του σινεμά να βρει ένα εργαλείο με το οποίο θα μπορούσε να εξερευνηήσει το ευρωπαϊκό ιδεώδες, να βοηθήσει στην δημιουργία μιας πιο ισχυρής ευρωπαϊκής ταυτότητας, να πλησιάσει μια σειρά από θέματα και προβληματικές που μας αφορούν. Την ίδια στιγμή ένας άλλος βασικός στόχος του είναι η ενίσχυση της διασποράς των ευρωπαϊκών ταινιών σε όλες της χώρες της Ένωσης μέσα από την δημιουργία υποτίτλων σε όλες τις Ευρωπαϊκές γλώσσες για τις ταινίες που επιλέγονται.

Όμως αυτοί οι στόχοι και οι προσπάθειες δεν θα είχαν αντίκρισμα ή ουσία δίχως τις ταινίες. Δεν είναι τυχαίο ότι κάθε χρόνο οι ταινίες του βραβείου LUX έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο σε όλες τις βραβεύσεις που ακολουθούν, από τα Ευρωπαϊκά Βραβεία Κινηματογράφου έως τα Όσκαρ και ταξιδεύουν στα μεγαλύτερα φεστιβάλ του κόσμου. Για μια ακόμη χρονιά οι ταινίες που θα προβληθούν στα LUX Film Days είναι από εκείνες που δεν θέλετε να χάσετε στο φεστιβάλ: Το *As I Open My Eyes* της Λέιλα Μπουζίντ αφηγείται την ιστορία ενός νεαρού κοριτσιού στην Τυνησία του 2010 που άκουει ροκ, παίζει μουσική κι ανακαλύπτει τον έρωτα και την ανεξαρτησία της σε μια συντηρητική κοινωνία.

Το *My Life as a Courgette* του Κλοντ Μπαράς είναι μια stop motion animation ταινία με ήρωες παιδιά, αλλά όχι μόνο για παιδιά, με ήρωα ένα αγόρι που το φώναζαν Κολοκυθάκι. Τέλος το *Toni Erdmann* της Μάρεν Αντε είναι ίσως η πιο ανοιχτόκαρδη ταινία της χρονιάς, ένα φιλμ που μπορεί να γίνει κι οδηγός για το πως να ζεις την ζωή σου.

Τα LUX Film Days σας δίνουν την δυνατότητα να δείτε και τις τρεις ταινίες πριν την βράβευση της μίας από αυτές στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 23 Νοεμβρίου, και να συμμετάσχετε κι εσείς με την ψήφο σας στο βραβείο του Κοινού. Ραντεβού στις αίθουσες λοιπόν με την κινηματογραφική Ευρώπη.

As I Open My Eyes της Λέιλα Μπουζίντ

My Life as a Courgette του Κλοντ Μπαράς

LUX 'EM UP

—
ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΟΥ ΕΠΙΛΕΓΟΥΝ ΤΙΣ ΥΠΟΨΗΦΙΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΔΩ ΚΑΙ ΔΥΟ ΧΡΟΝΙΑ, Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΡΑΣΣΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, ΓΡΑΦΕΙ ΓΙΑ ΤΑ LUX AWARDS

Με το σκουφάκι ο σκηνοθέτης Γκέιμπ Κλίνγκερ στα γυρίσματα του *Porto*

ΤΟ ΤΙΜΗΜΑ ΤΗΣ ΑΠΟΛΥΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

—

Ο ΓΚΕΙΜΠ ΚΛΙΝΓΚΕΡ ΓΡΑΦΕΙ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ ΤΗΝ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΟΥ ΑΠΟ ΤΑ ΓΥΡΙΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΤΟΥ ΤΑΙΝΙΑΣ ΜΥΘΟΠΛΑΣΙΑΣ, ΠΟΡΤΟ. ΓΥΡΙΣΜΕΝΗ ΣΤΗΝ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ -ΣΕ ΦΙΛΜ- ΜΕ ΤΟΝ ΤΖΙΜ ΤΖΑΡΜΟΥΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΗ ΤΟΝ ΑΝΤΟΝ ΓΕΛΤΣΙΝ, ΑΠ' ΤΟΥΣ ΠΙΟ ΤΑΛΑΝΤΟΥΧΟΥΣ ΗΘΟΠΟΙΟΥΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΑΣ ΤΟΥ -ΠΟΥ ΠΕΘΑΝΕ ΣΕ ΕΝΑ ΑΤΥΧΗΜΑ ΠΡΙΝ ΛΙΓΟΥΣ ΜΗΝΕΣ- ΤΟ ΦΙΛΜ ΞΕΚΙΝΗΣΕ ΜΟΛΙΣ ΤΗΝ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΣΤΑ ΦΕΣΤΙΒΑΛ. ΛΙΓΟ ΠΡΙΝ ΕΡΘΕΙ ΣΤΗΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, Ο ΓΚΕΙΜΠ ΑΦΗΓΕΙΤΑΙ ΤΗΝ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΦΙΛΜ, Η ΟΠΟΙΑ ΞΕΚΙΝΗΣΕ - ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΑ- ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ.

Το Πόρτο ξεκίνησε στην πραγματικότητα στην Αθήνα. Βρισκόμουν στην πόλη για να παρουσιάσω την προηγούμενη ταινία μου, «Double Play» για τον Τζέιμς Μπένινγκ και τον Λίτσαρντ Λινκλέιτερ, όταν είχα την ιδέα. Μέσα από μια σειρά κουβέντες με τον φίλο μου Βασίλη Μπούρικα, ιδιοκτήτη ενός «απείθαρχου» εργαστηρίου, έχτισα μια στρατηγική για να χρησιμοποιήσω τρία είδη φιλμ, 35mm 16mm και Super 8- και μετά από αυτό ξεκίνησα να σχεδιάζω την ιστορία της ταινίας.

Καθώς ήταν η πρώτη μου ταινία μυθοπλασίας και καθώς είχα ένα μάλλον πειραματικό τρόπο κινηματογράφησης, ήξερα ότι θα χρειαζόμουν βοήθεια για να συγκεντρώσω το budget του φιλμ κι έτσι έστειλα την ιδέα μου στον Τζιμ Τζάρμους τον οποίο ήξερα ανεπίσημα εδώ και χρόνια.

Την επόμενη μέρα με πήρε στο κινητό μου ενώ εγώ βρισκόμουν στο σούπερ μάρκετ και ζήτησε να εμπλακεί στο φιλμ. Ενθουσιάστηκα τόσο που έκανα κάμποσες φορές τον κύκλο της νησίδας με τα λαχανικά.

Ακόμη και με τον Τζιμ στον ρόλο του executive producer και τον Αντον Γέλτσιν στο καστ, δεν ήταν εύκολο να κάνουμε το φιλμ. Η διαδικασία της συγγραφής του σεναρίου και της χρηματοδότησης κράτησε περίπου έναν χρόνο. Πολλοί έδειξαν ενδιαφέρον αλλά δεν ήθελαν να χρηματοδοτήσουν ένα φιλμ μόνο με βάση τα όνομά τους. Ήθελαν μια

δυνατή ιστορία με την οποία μπορούσαν να ταυτιστούν. Όταν ξεκίνησα να δουλεύω με τον σεναριογράφο Λάρι Γκρος ήξερα ότι το είχαμε κι έτσι πήραμε το πράσινο φως.

Τα γυρίσματα στο Πόρτο κράτησαν 26 κουραστικές μέρες. Θα ήταν τέλεια αν είχαμε μια εβδομάδα ακόμη. Για όλους μας. Αλλά αυτό είναι το τίμημα όταν αποζητάς την απόλυτη ελευθερία. Τουλάχιστον για το μοντάζ είχα την πολυτέλεια έξι μηνών. Αυτό ήταν το πιο απολαυστικό κομμάτι για μένα: Ήταν πιο κοντά στην εμπειρία μου ως γραφιά το να δημιουργώ και να ξανά-σχηματίζω φράσεις.

Τώρα που κοιτάζω πίσω, αυτά τα δύο χρόνια, μοιάζουν κάπως θολά. Μόλις τώρα αρχίζω να αποσυμπιέζω. Οι κριτικοί και οι θεατές με βοηθούν να μάθω περισσότερα για την ταινία μου. Και οι στιγμές του άγχους σβήνουν καθώς τις αντικαθιστώ με άλλες χαρούμενες αναμνήσεις από την διαδρομή μου στα φεστιβάλ.

Η Λούσι Λούκας και ο Αντον Γέλτσιν στο *Porto* του Γκέιμπ Κλίνγκερ

1 **ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΣΙΝΕΜΑ
ΣΕ ΕΠΙΣΗΜΗ
ΠΡΩΤΗ**

Κοινός Τόπος της Πέννυς Μπούσκα

**ΠΟΥ, ΠΟΤΕ, ΠΩΣ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΟ, ΓΙΑΤΙ. ΤΟ
ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΤΟ ΑΠΑΝΤΟΥΝ
ΟΙ ΙΔΙΟΙ ΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ**

Joe Cinque's Consolation

2

ΠΟΥ ΚΑΙ ΠΟΤΕ

ΤΩΝΙΑ ΜΑΡΚΕΤΑΚΗ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
20:45

ΤΩΝΙΑ ΜΑΡΚΕΤΑΚΗ
ΣΑΒΒΑΤΟ
5 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
15:15

ΠΟΥ ΚΑΙ ΠΟΤΕ

ΤΩΝΙΑ ΜΑΡΚΕΤΑΚΗ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
18:15

ΤΩΝΙΑ ΜΑΡΚΕΤΑΚΗ
ΣΑΒΒΑΤΟ
5 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
13:00

ΚΟΙΝΟΣ ΤΟΠΟΣ της Πέννυς Μπούσκα

1

Tagline

Μια ασπρόμαυρη ποιητική σπουδή με εξαιρετικές εικόνες και σαγηνευτικούς ρυθμούς.

Trivia

* Μια συλλογική ταινία από τη Θεσσαλονίκη

* Ιδιαίτερη φωτογραφία και ανάδειξη /αξιοποίηση του φυσικού τοπίου

Αξίζει να τη δεις γιατί

Αυτή η ταινία έγινε από την ομάδα Φίλοι του Ανοίκειου που συντάχθηκε για να με βοηθήσει στο πρακτικό μέρος του διδακτορικού. Δουλέψαμε με εβδομαδιαίες συναντήσεις επί ένα χρόνο. Αλλάξαμε ιδέες και στηρίξαμε ψυχικά και πρακτικά ο ένας τον άλλο.

Η ταινία στηρίζεται σε ένα ενδελεχές θεωρητικό υπόβαθρο που αφορά στην σχέση ανοίκειου και ρεαλιστικής αφήγησης. Δομείται σε 13 μονοπλάνα και έχει σε όλη τη διάρκεια ένα μονότονο ήχο που αναφέρεται στην μηχανική κίνηση αντλιών νερού. Οι ηθοποιοί μιλάνε μόνο με μονολόγους και κινούνται ελάχιστα. Η κάμερα κινείται χορογραφικά. Μουσική υπάρχει μόνο σε ένα σημείο που στην διαγραμματική απεικόνιση της ταινίας βρίσκεται ακριβώς στην μέση. Μορφολογικά τα πλάνα καθράρονται έτσι ώστε ο ουρανός να είναι μια λεπτή λωρίδα στο πάνω μέρος του κάδρου ενώ το υπόλοιπο δείχνει χώμα ή νερό. Η ατμόσφαιρα είναι δυστοπική με ελάχιστο κοντράστ ώστε οι άνθρωποι να γίνονται μέρος του τοπίου. Στην ταινία δεν συμβαίνει τίποτα, δεν αλλάζει τίποτα. Υπάρχει μόνο ο χρόνος, σαν φυσική ροή μέσα στο κοινότοπο. Αν πρότεινα σε κάποιον να την δει θα του έλεγα πως είναι μια περίεργη ταινία μέσα στο χρόνο που ενώ κυλά μοιάζει να έχει από καιρό σταματήσει. Οι πρόσφυγες, ο αντλιοστασιάρχης, η αντιδραστική κοινωνία των ντόπιων και η Ιωάννα είναι όλοι πρόσωπα που αγωνιούν να επιβιώσουν κάτω από τον φόβο του χρόνου.

2

JOE CINQUE'S CONSOLATION του Σωτήρη Δουνούκου

Tagline

Ένα ψυχολογικά ασθενές κορίτσι, αποφασίζει να δολοφονήσει το αγόρι της και να αυτοκτονήσει.

Trivia

* Βασισμένη σε μια πραγματική ιστορία που συγκλόνισε την Αυστραλία

* Η ταινία προβλήθηκε στο πρόγραμμα του τελευταίου Φεστιβάλ του Τορόντο

Αξίζει να τη δεις γιατί

Γιατί είναι μια αληθινή δραματική ιστορία για μια γνωστή τραγωδία στην Αυστραλία που μας βάζει στη διαδικασία να αναρωτηθούμε τι συμβαίνει όταν οι μάρτυρες στη ζωή παραμένουν θεατές.

42 δευτερόλεπτα ευτυχίας
της Χριστίνας Καλλάς

3

Το αγόρι στη γέφυρα
του Πέτρου Χαραλάμπους

4

Αλκιβιάδης ο ατίθασος μαθητής
του Σωκράτη
του Δημήτρη Μακρή

5

ΠΟΥ ΚΑΙ ΠΟΤΕ
ΤΩΝΙΑ ΜΑΡΚΕΤΑΚΗ
ΚΥΡΙΑΚΗ
6 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
17:30

ΤΩΝΙΑ ΜΑΡΚΕΤΑΚΗ
ΔΕΥΤΕΡΑ
7 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
15.00

ΠΟΥ ΚΑΙ ΠΟΤΕ
ΤΩΝΙΑ ΜΑΡΚΕΤΑΚΗ
ΚΥΡΙΑΚΗ
6 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
20:00

ΤΩΝΙΑ ΜΑΡΚΕΤΑΚΗ
ΤΡΙΤΗ
8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
15:00

ΠΟΥ ΚΑΙ ΠΟΤΕ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΟΡΝΕΣ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
18:00

ΤΩΝΙΑ ΜΑΡΚΕΤΑΚΗ
ΔΕΥΤΕΡΑ
7 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
13:00

42 ΔΕΥΤΕΡΟΛΕΠΤΑ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

Της Χριστίνας Κάλλας

3

Tagline

Οι σχέσεις μεταξύ φίλων δοκιμάζονται όταν βρίσκονται αντιμέτωποι ο ένας με τον άλλον, με αφορμή τον πρώτο ομοφυλοφιλικό γάμο στην παρέα.

Trivia

*Πρώτη προβολή μιας ταινίας από τη Νέα Υόρκη, με την υπογραφή μιας σκηνοθέτιδας από τη Θεσσαλονίκη

Αξίζει να τη δεις γιατί

Στα «42 Δευτερόλεπτα Ευτυχίας» επιχειρείται ένα πείραμα, ώστε η κινηματογραφική αφήγηση να καταφέρει να εμπλέξει το κοινό με τα γεγονότα της ταινίας. Ο θεατής δεν στέκεται παθητικός απέναντί τους, αλλά νιώθει σαν να συμμετέχει και ο ίδιος. Ο αυτοσχεδιαστικός τόνος της ερμηνείας αλλά και της κινηματογράφησης, οι πολλαπλάσιες κάμερες, ο επικαλυπτόμενος ήχος, το γρήγορο, νευρικό μοντάζ: ο θεατής συνοδεύεται χωρίς ανάσα σε μια συνέλευση χαρακτήρων, καταστάσεων, ξαφνικών ανατροπών και έντονων συναισθημάτων, καθώς η ταινία από κωμωδία για τις ερωτικές σχέσεις και τις παγίδες τους μετατρέπεται σταδιακά σε κάτι πολύ πιο σκοτεινό. Είναι η πρώτη φορά που η πολυβραβευμένη ταινία της σκηνοθέτιδας Χριστίνας Κάλλας, που γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Θεσσαλονίκη και ζει στην Νέα Υόρκη, προβάλλεται εκτός Αμερικής.

4

ΤΟ ΑΓΟΡΙ ΣΤΗ ΓΕΦΥΡΑ

Του Πέτρου Χαραλάμπους

Tagline

Μια οικογενειακή ιστορία με ένταση, πάθος και μυστήριο

Trivia

* Πρωταγωνιστούν η Κίκα Γεωργίου, ο Τόνυ Δημητρίου και ο Κωνσταντίνος Φαρμακάς

* Υπέροχες οι ερμηνείες των δύο μικρών πρωταγωνιστών

Αξίζει να τη δεις γιατί

Ποιος ορίζει τι είναι σωστό ή λάθος, καλό ή κακό; Είναι μια ιστορία ενηλικίωσης ενός δωδεκάχρονου αγοριού τη δεκαετία του '80, γεμάτη προκλήσεις και ανατροπές, συγκρουόμενα συναισθήματα και καταστάσεις, που κλονίζουν τον κόσμο του και τον αναγκάζουν να τα αντιμετωπίσει και να βγει πιο ώριμος και δυνατός. Αυτή η μεταμόρφωση σε ένα παιδί, η φυσική και η συναισθηματική, με ιντρίκαρε και με ενέπνευσε, αρχικά σαν άνθρωπο και μετά ως δημιουργό, να σκηνοθετήσω αυτή την ταινία. Εύχομαι το κοινό να ζήσει μαζί μας αυτό το ταξίδι – να θυμηθεί, να ταυτιστεί, να συγκινηθεί, αλλά πάνω από όλα να γιορτάσει τη ζωή.

5

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ Ο ΑΤΙΘΑΣΟΣ ΜΑΘΗΤΗΣ ΤΟΥ ΣΩΚΡΑΤΗ

Του Δημήτρη Μακρή

Tagline

Με φόντο την αρχαία Ελλάδα, η ιστορία του ανατρεπτικού Αλκιβιάδη

Trivia

*Το προσωπικό στοίχημα ενός έμπειρου έλληνα δημιουργού

Αξίζει να τη δεις γιατί

Η συγκεκριμένη ταινία είναι μια ιστορία που παρουσιάζει τα βασικά δομικά στοιχεία από τα οποία ξεπήδησε ο δυτικός πολιτισμός. Ο Αλκιβιάδης ως ιστορικό πρόσωπο συγκέντρωνε όλες τις θετικές πλευρές της μετέπειτα εξέλιξης του δυτικού πνεύματος. Ήταν ένας στρατηγός που δεν έχασε ποτέ μάχη, Ολυμπιονίκης, συμμετέχων στα φιλοσοφικά συμπόσια και πάνω από όλα ήταν μια ύπαρξη τόσο θεϊκά όμορφη που οι Αθηναίοι συνήθιζαν να συνωστίζονται έξω από το σπίτι του απλώς για να τον κοιτάξουν. Λατρεύτηκε και μισήθηκε από όλες τις μεγάλες δυνάμεις της εποχής που συμπεριλάμβαναν την Αθήνα, τη Σπάρτη και την Περσία. Η σχέση του - σύγκρουση με έναν άλλο γίγαντα της αρχαίας Ελλάδας, το Σωκράτη, οι επαφές τους και η επιρροή που άσκησε ο ένας στον άλλον παρουσιάζονται στη ταινία με τρόπο που φωτίζει την προσωπικότητα του μεγάλου φιλόσοφου.

Ο Γιώργος Χωραφάς και η Σοφία Χιλλ
στο *Ξα μου* της Κλειούς Φανουράκη

6

Η Μυρτώ Αλικάκη και ο Kerem Can
στο *Istanbul Story* της Φωτεινής
Σισκοπούλου

7

Η Αλέξι Πάπας στο *Tracktown*
που συνυπογράφει
με τον Τζέρεμι Τάισερ

8

ΠΟΥ ΚΑΙ ΠΟΤΕ
ΤΩΝΙΑ ΜΑΡΚΕΤΑΚΗ
ΣΑΒΒΑΤΟ
5 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
19:30

ΤΩΝΙΑ ΜΑΡΚΕΤΑΚΗ
ΚΥΡΙΑΚΗ
6 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
15:00

ΞΑ ΜΟΥ
της Κλειούς Φανουράκη

6
Tagline
Η ελληνική οικονομική –και όχι μόνο- κρίση με φόντο την παραδοσιακή Κρήτη

Trivia
* Πρωταγωνιστούν ο Γιώργος Χωραφάς και ο Λευτέρης Ελευθερίου
* Στα κρητικά 'Ξα μου', σημαίνει 'ας κάνω ότι θέλω'

Αξίζει να τη δεις γιατί
Έχεις συλλογιστεί γιατί ξανασκέφτεσαι τώρα εκείνο το αμπελάκι της γιαγιάς σου ή τις ελιές του παππού; Έχεις αισθανθεί το κενό αέρος μεταξύ μιας απόλυσης και της επόμενης μέρας; Έχεις καθεί μέσα στον ίδιο σου τον εαυτό και το κοστούμι του; στα πλήκτρα του υπολογιστή, την οθόνη αφής και το χρόνο που τρέχει; Θυμάσαι τι χρώμα έχει το χώμα κάθε εποχή και την αίσθηση του να το πατάς; Έχεις βρεθεί καλεσμένος για ένα κέρασμα και αυτό να πολλαπλασιάζεται ώσπου να γίνεται γιορτή; Έχεις σκεφτεί να ξεκινήσεις τα πράγματα από την αρχή; Τι θα πέταγες και τι θα κρατούσες μαζί σου στη συνέχεια; Αν έχεις διερωτηθεί για ένα από τα παραπάνω, τότε αξίζει να το δεις. Από κει και πέρα...ΞΑ ΣΟΥ!

ΠΟΥ ΚΑΙ ΠΟΤΕ
ΟΛΥΜΠΙΟΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
19:30

ΤΩΝΙΑ ΜΑΡΚΕΤΑΚΗ
ΤΡΙΤΗ
8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
15:00

ISTANBULSTORY
της Φωτεινής Σισκοπούλου

7
Tagline
Μια ιστορία προσωπικής και οικογενειακής αναζήτησης με φόντο την υπέροχη ατμόσφαιρα της Κωνσταντινούπολης.

Trivia
* Πρωταγωνιστούν η Μυρτώ Αλικάκη και ο Kerem Can
* Η πρώτη ελληνοτουρκική συμπαραγωγή, εξ' ολοκλήρου γυρισμένη στην Κωνσταντινούπολη, στη Νήσο Πρίγκηπο και στα Ιόνια Παράλια (Τροία και Αρχαία Ασσό)

Αξίζει να τη δεις γιατί
"Should I stay or should I go?"
Με ξυπνάει ξαφνικά το τηλέφωνο. Μαθαίνω απ' το πουθενά, ότι υπάρχει ακόμα το εξοχικό στην Πόλη με τους φόρους πληρωμένους από το '65, στο όνομα της μητέρας μου. Με κυριεύει περιέργεια και καχυποψία: οι Τούρκοι που μας έδωξαν εν μία νυκτί με καλούν τώρα πίσω να το διεκδικήσω. Για την ακρίβεια, τα παιδιά αυτών που μας έδωξαν. Ο πειρασμός με κυριεύει, η έλλειψη εμπιστοσύνης περισσότερο. Εκείνο που δεν υπολογίζω είναι, ότι στο υπόγειο του σπιτιού κοιμούνται φαντάσματα. Ξυπνούν και εγκαθίστανται παντού, με παρασέρνουν σε μια τρελή δοκιμασία, έξω και μέσα μου. Τραφήκαμε, όπως κι αυτοί, με ψεματάκια, άγνοια, προκαταλήψεις. Μήπως, αν η κοινή ιστορία μας – η επίσημη – διαβαζόταν ανάποδα, αναζητώντας μια – ανεπίσημη – προσέγγιση πιο κοντά στην αλήθεια, θα καταφέραμε να αντισταθούμε στα εθνικιστικά, βασανιστικά φαντασιακά μας;

ΠΟΥ ΚΑΙ ΠΟΤΕ
ΤΩΝΙΑ ΜΑΡΚΕΤΑΚΗ
ΣΑΒΒΑΤΟ
5 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
17:15

ΤΩΝΙΑ ΜΑΡΚΕΤΑΚΗ
ΚΥΡΙΑΚΗ
6 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
13:00

TRACKTOWN
Του Τζέρεμι Τάισερ και
της Αλέξι Πάπας

8
Tagline
Η διαδρομή μιας νεαρής αθλήτριας που προσπαθεί να ισορροπήσει ανάμεσα στον πρωταθλητισμό και την προσωπική της ζωή.

Trivia
* Η πρωταγωνίστρια, συν-σκηνοθέτρια και συν-σεναριογράφος είναι μαραθνοδρόμος, ολυμπιακών επιδόσεων.

Αξίζει να τη δεις γιατί
Γιατί καμία άλλη ταινία μυθοπλασίας δεν μπορεί να σας ανοίξει ένα παράθυρο στον κόσμο του πρωταθλητισμού, και γιατί υπογράφει και πρωταγωνιστεί η Αλέξι Πάπας, η οποία συμμετείχε στους φετινούς Ολυμπιακούς Αγώνες του Ρίο και πέτυχε πανελλήνιο ρεκόρ στον δρόμο 10χλμ.

ΑΝΙΣΟΑΡΑ

Κάπου στη Μολδαβία, μια κοπέλα επιθυμεί διακαώς να αποδράσει από την ερημιά της επαρχίας. Η ιστορία της έφηβης Ανισοάρα είναι μια ιστορία αγάπης και φυγής, ένα παραμύθι βαθιά ριζωμένο στην παράδοση. Η ταινία της πρωτοεμφανιζόμενης Άνα-Φελίτσια Σκουτέλικου γοητεύει τον θεατή με τους ρυθμούς της και την άγρια ομορφιά του φυσικού τοπίου.

Ανισοάρα της πρωτοεμφανιζόμενης Άνα-Φελίτσια Σκουτέλικου

ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΚΑΙ ΒΑΛΚΑΝΙΟΙ

ΒΑΛΚΑΝΣΡΑΧΒΑΝΔ Η ΑΛΛΙΩΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΣ ΓΛΩΣΣΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ. ΓΛΩΣΣΕΣ ΠΟΥ ΜΟΙΡΑΖΟΝΤΑΙ ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ, ΕΔΩ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΑΣ. ΜΟΙΡΑΖΟΝΤΑΙ ΟΜΩΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥΣ ΔΕΣΜΟΥΣ. ΣΥΓΓΕΝΙΚΟΥΣ. ΕΛΛΗΝΑΣ ΚΑΙ ΒΑΛΚΑΝΙΟΣ, ΑΛΒΑΝΟΣ ΚΑΙ ΒΑΛΚΑΝΙΟΣ, ΒΟΥΛΓΑΡΟΣ ΚΑΙ ΒΑΛΚΑΝΙΟΣ. ΚΙ ΑΛΛΟΙ ΤΟΣΟΙ. ΚΑΤΙ ΜΑΣ ΕΝΩΝΕΙ.

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΒΟΥ

ΑΛΜΠΟΥΜ

Η Μπαχάρ και ο Τζουνέιτ ποζάρουν χαμογελαστοί αγκαλιά με το μωρό τους, μόνο που... το μωρό δεν είναι δικό τους. Σπάνια βλέπει κανείς μια τόσο ευφυή παρωδία όσο το Άλμπουμ: η πρώτη ταινία του Μεχμέτ Τζεν Μέρτογλου (τιμημένη με βραβείο στο τμήμα Εβδομάδα Κριτικής στο Φεστιβάλ Καννών) σατιρίζει το ταμπού της υιοθεσίας στην Τουρκία με ύφος που παραπέμπει στον Ρόι Άντερσον.

Δόξα, η νέα ταινία του διδύμου Βαλτσάνοφ-Γκρόζεβα

ΔΟΞΑ

Ο Τσάνκο Πέτροβ είναι ο άνθρωπος που «έβλεπε τα τρένα να περνούν», ώσπου μια μέρα τα ΜΜΕ τον κάνουν ήρωα. Από τους Πέταρ Βαλτσάνοβ και Κριστίνα Γκρόζεβα, δημιουργούς του πολυβραβευμένου Μαθήματος (2014), η Δόξα είναι μια γλυκόπικρη κωμωδία με πολιτικές αιχμές. Από τις καλύτερες βουλγάρικες ταινίες των τελευταίων ετών.

Σημαδεμένες καρδιές του Ράντου Ζούντε

ΣΗΜΑΔΕΜΕΝΕΣ ΚΑΡΔΙΕΣ

Η ζωή μπορεί να είναι φωτεινή ακόμα και στο σκοτάδι. Στο φιλμ του βραβευμένου ρουμάνου σκηνοθέτη Ράντου Ζούντε, οι τρόφιμοι ενός σανατόριου ερωτεύονται, περνούν τον καιρό τους με παθιασμένες φιλοσοφικές συζητήσεις και ανακαλύπτουν τον κόσμο από την αρχή. Βασισμένο στο ομώνυμο αυτοβιογραφικό μυθιστόρημα του Μαξ Μπλέχερ.

Στην άλλη πλευρά, του Ζρίνκο Ογκρέστα

ΣΤΗΝ ΑΛΛΗ ΠΛΕΥΡΑ

Ο άντρας μάχεται στο πλευρό του αντιπάλου, η γυναίκα υφίσταται τις συνέπειες. Η Βέσνα πασχίζει να διαχειριστεί τα τραύματα του παρελθόντος που τη στοιχειώνουν ακόμα. Οι πιο χαμηλόφωνες ταινίες, έχουν συχνά τη δυνατότερη φωνή. Όπως το φιλμ του έμπειρου Κροάτη σκηνοθέτη Ζρίνκο Ογκρέστα.

ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΣΚΥΛΙΑ

Υπάρχει ένα κτήνος που δυστυχώς δεν μπορούμε να αποφύγουμε. Στο Όταν ξέσπασε η βία του Μπογκντάν Μίρικα (Ματιές στα Βαλκάνια) οι ήρωες πολεμούν αυτό ακριβώς το κτήνος, που βγαίνει απ' τα σπλάχνα τους και τους κατασπαράζει.

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΒΟΥ

Το Όταν ξέσπασε η βία του Μπογκντάν Μίρικα (1978), που τιμήθηκε με το βραβείο FIPRESCI στο τμήμα «Ένα κάποιο βλέμμα» του Φεστιβάλ των Καννών, είναι ένα εντυπωσιακό ντεμπούτο που επεξεργάζεται δημιουργικά τους κώδικες του γουέστερν. Η δεξιοτεχνία του σκηνοθέτη αναφάνεται στο γεγονός ότι ενώ αρχικά, μέσα από τις συμβάσεις μιας ταινίας είδους, εισάγει τον θεατή σε ένα γνώριμο κινηματογραφικό περιβάλλον, προοδευτικά το κέντρο βάρους μετατοπίζεται από το οικείο στο ανοίκειο: το διακύβευμα στο Όταν ξέσπασε η βία δεν είναι η αναπαραγωγή παραδεδομένων κωδίκων, αλλά η αναψηλάφηση της φύσης της βίας. Το άλογο στοιχείο, υποστηρίζει ο Μίρικα, είναι εγγενές στον άνθρωπο, ακριβώς όπως στα κτήνη (εξού και το «Caïní», δηλαδή σκυλιά, του πρωτότυπου τίτλου)· η ροπή προς τη βία ενυπάρχει στον ανθρώπινο ψυχισμό και, όταν παρουσιαστεί η

ευκαιρία, εκδηλώνεται. Αυτή είναι η θέση της ταινίας και υπηρετείται με άκρως κινηματογραφικούς όρους: μακρά μονοπλάνα, λιγιστούς διαλόγους, μεθοδική εκτύλιξη της πλοκής, λιτά κάδρα και εκτεταμένη χρήση του τοπίου ως κεντρικού στοιχείου της ατμόσφαιρας, όπου πλανάται μια υποβλητική αίσθηση απειλής, μια αδιόρατη αίσθηση φόβου που τέμνει τους χαρακτήρες. Σ' αυτό συμβάλλει το έξοχο πρωταγωνιστικό τρίο και ιδίως ο Βλαντ Ιβάνοφ (γνωστός για την ερμηνεία του στο Τέσσερις μήνες, τρεις εβδομάδες και δύο μέρες του Κριστιάν Μουνγκίου), καθώς και οι ερασιτέχνες ηθοποιοί που το πλαισιώνουν προσδίδοντας στο αποτέλεσμα μια σχεδόν τρομακτική πειστικότητα. Ταυτόχρονα, το Όταν ξέσπασε η βία είναι μια αξιόπιστη ταινία για έναν ακόμη λόγο: παρότι βασικοί συντελεστές της είναι δυο εμβληματικές μορφές του λεγόμενου «Νέου ρουμάνικου κύματος» (παραγωγός είναι ο σκηνοθέτης Κορνέλιου Πορουμπόιου και πρωταγωνιστής ο Ντράγκκος Μπουκούρ), η ταινία φέρνει έναν ευπρόσδεκτο αέρα ανανέωσης στην προβληματική των ρουμάνικων ταινιών της τελευταίας δεκαετίας, οι οποίες όχι σπάνια εγκλωβίζονται σε έναν κινηματογράφο ρηχού κοινωνικού ρεαλισμού. Αναμένουμε με ενδιαφέρον τη συνέχεια.

ΠΑΟΚ ΕΙΣΑΙ!

ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΜΕΝΕΙΣ ΣΤΟΝ ΕΠΤΑΛΟΦΟ, ΣΤΗΝ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑ, ΣΤΑ ΣΕΡΡΑΣ Ή ΣΤΗΝ ΚΑΛΑΜΑΤΑ, ΑΛΛΑ ΓΝΩΡΙΖΕΙΣ ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ ΤΗΝ ΕΚΦΡΑΣΗ: «ΠΑΟΚ ΕΙΣΑΙ!» ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙΤΑΙ ΚΙ ΑΠΟ ΕΝΑ «ΑΦΟΥ»: «ΠΑΟΚ ΕΙΣΑΙ ΑΦΟΥ». ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΤΥΧΑΙΑ ΕΚΦΡΑΣΗ ΑΥΤΗ. ΚΑΘΟΛΟΥ ΤΥΧΑΙΑ. ΕΙΝΑΙ ΕΝΤΕΛΩΣ ΣΥΝΕΙΔΗΤΗ. ΚΙ ΑΥΤΟΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΕΚΣΤΟΜΙΖΕΙ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΑΥΤΟΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΑΚΟΥΕΙ, ΞΕΡΕΙ ΑΚΡΙΒΩΣ ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ.

ΤΟΥ ΘΟΔΩΡΟΥ ΓΙΑΧΟΥΣΤΙΔΗ

Τι σημαίνει να είσαι ΠΑΟΚ: Σημαίνει να είσαι πιτσιρικάς στη θύρα 4 και να χοροπηδάς σαν τα κατσίκια, ημίγυμνος χειμώνα-καλοκαίρι. Σημαίνει να βαφτίζεις το συνδυασμό ρετσίνας- κόλας «Τούμπα Λίμπρε».

Σημαίνει να βγάζεις τα πιο ευφάνταστα, έξυπνα, «γεια σου» συνθήματα από όλες τις ομάδες και να τα τραγουδάς με την ψυχή σου. Σημαίνει να γκρινιάζεις: όταν παίζεις καλά επειδή δεν κέρδισες, όταν κερδίζεις επειδή δεν έπαιξες καλά, όταν παίζεις καλά και κερδίζεις επειδή δεν έγινε κάποια αλλαγή ή επειδή δεν εκτέλεσε ο Κίτσιου το κόρνερ και το εκτέλεσε ο Τζαβέλας ξέρω 'γω. Σημαίνει να αυτοσαρκάζεσαι: το καλύτερο «ξέσκισμα» και «θάψιμο» γίνεται μεταξύ μας – αλίμονο όμως σε εκείνον τον... αλλόθρησκο που θα τολμήσει να ψελλίσει κάτι εναντίον της ομάδας ή ενός παίκτη ή οτιδήποτε ΠΑΟΚτζιδικού! Σημαίνει να έχεις μέσα σου έντονο το περί δικαίου αίσθημα: δεν είμαστε γάβροι, κύριοι, ούτε βάζελοι –κι αν ποτέ παίρνουμε κάποιο πέναλτι– «μαϊμού» προτρέπουμε στον ποδοσφαιριστή μας που θα το εκτελέσει να το βγάλει έξω!

ΠΑΟΚ σημαίνει προσφυγιά: η ομάδα φτιάχτηκε από πρόσφυγες, υποστηρίζεται από πρόσφυγες και από ανθρώπους προσφυγικής καταγωγής, αλλά και υποστηρίζει τους πρόσφυγες. Σημαίνει κόντρα στην εξουσία και το κατεστημένο. Σημαίνει να είσαι στη Salle Bupuel στο φεστιβάλ των Καννών, σε βραδινή δημοσιογραφική προβολή (γαμώτο, δεν θυμάμαι ποια ταινία προβαλόταν) στις 17 Μαΐου του 2003, να σου στέλνει sms ο Δημοσθένης ότι ο Γ.Χ. Γεωργιάδης σκόραρε στον τελικό του κυπέλλου εναντίον του Άρη, να φωνάζεις «γκόσοοο!»

και οι γύρω σου να σε κοιτάνε παράξενα!

ΠΑΟΚ σημαίνει να γουστάρεις που υπάρχει σύνδεση του ΠΑΟΚ με το παγκόσμιο σινεμά. Που αν στο imdb ψάξεις την ταινία Φράνκι & Τζόνι (1991) του Γκάρι Μάρσαλ γράφει στα trivia: «The football team on the poster behind Nick when Johnny enters the restaurant for the first time is PAOK from Thessaloniki, Greece, with a double-headed eagle as its emblem».

Που στην πιο καλτ ελληνική ταινία των τελευταίων χρόνων, το Ας περιμένουν οι γυναίκες του τιτανομέγιστου Σταύρου Τσιώλη, ο ρόλος του Γιάννη Ζουγανέλη είναι ΠΑΟΚ έως το κόκαλο: «ο ορισμός του πέναλτι κυρία μου!». Που στους Αισθηματίες ο Νίκος Τριανταφυλλίδης έχει πρωταγωνιστή έναν ΠΑΟΚτζή μέσα στην Αθήνα! Που μια από τις προηγούμενες ταινίες του ο Νίκος την ονόμασε Μαύρο γάλα: ακόμα και στους τίτλους μαυρόασπρος, ακόμα και στους τίτλους ΠΑΟΚτζής! Που φέτος στο φεστιβάλ θα δούμε ένα ντοκιμαντέρ φτιαγμένο από τον Νίκο για την πιο παθιασμένη ποδοσφαιρική ομάδα της χώρας: τον ΠΑΟΚ. «Όσο με πληγώνεις τόσο με πωρώνεις».

Αφού... ΠΑΟΚ είσαι!

ΝΟΣΤΑΛΓΩΝΤΑΣ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

—

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΑΦΙΕΡΩΣΗ ΤΟΥ
ΣΚΗΝΟΘΕΤΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΥ
ΠΟΥ ΕΦΥΓΕ ΝΩΡΙΣ:
«90 ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΟΚ-
ΝΟΣΤΑΛΓΩΝΤΑΣ ΤΟ
ΜΕΛΛΟΝ». ΓΙΑ ΤΟΝ ΝΙΚΟ
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ, ΤΟ
ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΤΟΥ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΑΓΑΠΗΜΕΝΗ ΤΟΥ
ΟΜΑΔΑ, **ΓΡΑΦΕΙ Η ΜΑΡΙΝΑ
ΔΑΝΕΖΗ**, ΣΥΝΤΡΟΦΟΣ
ΤΟΥ ΚΑΙ ΣΚΗΝΟΘΕΤΙΣ,
Η ΟΠΟΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΕ
ΤΟ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΜΕΤΑ
ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΤΟΝ
ΠΕΡΑΣΜΕΝΟ ΙΟΥΝΙΟ.

«Ένας μετεωρισμός μεταξύ παρελθόντος και μέλλοντος» όπως μας έλεγε ο Νίκος. Μια κατάθεση ψυχής ενός Παοκτζή που θέλησε να αποκρυπτογραφήσει το φαινόμενο ΠΑΟΚ.

Ο ΠΑΟΚ είναι ιδέα. Εκφράζει τον καημό της ρωμιοσύνης. «Δεν είναι απλά ένα αθλητικό σωματείο. Ο νόστος του πρόσφυγα, το δίκαιο της φτωχολογιάς και των κατατρεγμένων έχουν σημαδέψει ανεξίτηλα την μεγάλη οικογένεια του ΠΑΟΚ».

Ο Νίκος – του οποίου η ταινία αυτή έμελλε να είναι το κύκνειο άσμα του, λέει: «Ενοιωσα πραγματικά σαν να έβγαλα πιτσιρικάς δελτίο και να φόρεσα την ασπρόμαυρη φανέλα στην κολυμπήθρα της Τούμπας». Το ύστατο όνειρό του να αποτυπώσει στο κινηματογραφικό πανί το ποδόσφαιρο ως μορφή πολιτισμού έγινε πραγματικότητα.

Μια φιλόδοξη δουλειά που ξεκίνησε με αφορμή τον εορτασμό των 90 χρόνων της ομάδας και ολοκληρώθηκε μέσα σε έναν χρόνο. Δυστυχώς αυτός που την οραματίστηκε και την πραγματοποίησε δεν πρόλαβε να την δει στην κινηματογραφική αίθουσα.

Ο ΠΑΟΚ ήταν, είναι και θα είναι εδώ και αποτελεί για τους ρομαντικούς κάτι παραπάνω από μια δημο-

φιλή επαγγελματική ομάδα. Στην ταινία αυτή το παρελθόν και το μέλλον συναντιούνται.

Ο δικέφαλος αετός που πενθεί με τα διπλωμένα φτερά, κοιτάζει με το ένα κεφάλι προς το παρελθόν – στις χαμένες πατρίδες – και με το άλλο ατενίζει το μέλλον. Ένας αετός ελεύθερος και ανεξάρτητος που στο πέταγμά του διαγράφεται το ταξίδι ανάμεσα στο προσωρινό της ύπαρξης και στο αιώνιο του συναισθήματος για εκείνους που αφιέρωσαν τη ζωή τους στο όνομα μιας Ιδέας.

Νίκος Τριανταφυλλίδης

The

GOT FRA ATHER

Ταξίδι
στον κινηματογράφο!

CAR OF THE YEAR 2016

Το νέο Astra. Με εξοπλισμό που
συναντάς στην πολυτελή κατηγορία.

- Προηγμένο σύστημα Opel Eye
- Σύστημα προβολών IntelliLux LED® Matrix
- Τελευταίας γενιάς κινητήρες βενζίνης 1,0 lt Turbo, 105 hp και Diesel 1,6 lt, 136 hp

Το "Car of the Year" είναι ένα διεθνές βραβείο, που απονέμεται από μια επιτροπή διακεκριμένων δημοσιογράφων αυτοκινήτου από όλη την Ευρώπη.

Εκπομπές ρύπων CO₂ (gr/km) από: 96, Κατανάλωση καυσίμου lt/100km από: εντός πόλης 4,4, εκτός πόλης 3,4, μέση 3,7.

DION MOTORS

Επίσημος διανομέας και επισκευαστής OPEL
Θεσσαλονίκη Λαγκαδά 134, Νεάπολη Τηλ. 2310 566 878, ΠΙΕΡΙΑ - ΗΜΑΘΙΑ - ΠΕΛΛΑ

Καλέστε με αστική χρέωση από σταθερό στο: 801-11-5000 5000

facebook.com/dionmotors
www.dionmotors.gr

ΕΚΘΕΣΗ

ΑΚΟΥΓΟΝΤΑΣ ΜΕ ΤΑ ΜΑΤΙΑ

—

Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ
ΤΕΧΝΗΣ ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΡΙΑ ΤΗΣ
ΕΚΘΕΣΗΣ ΨΙΘΥΡΟΙ
ΠΟΥ ΦΕΡΝΕΙ ΚΟΝΤΑ
ΤΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑ 24
ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΟΣ
ΑΝΔΡΑ, ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ
ΕΝΑ ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ
ΠΟΥ ΕΠΕΞΗΓΕΙ ΤΗΝ
ΑΝΑΓΚΗ ΕΝΟΣ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗ ΝΑ
ΚΑΤΕΒΑΖΕΙ ΤΟΝ ΤΟΝΟ
ΤΗΣ ΦΩΝΗΣ ΤΟΥ
ΟΤΑΝ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ
ΓΥΡΩ ΤΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ
ΚΡΑΥΓΑΛΕΑ.

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΜΑΡΑΓΚΟΥ

Ψιθυροί
Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης
Θεσσαλονίκης
Αποθήκη Β1, Λιμάνι

4 Νοεμβρίου 2016
Ιανουαρίου 2017
Τρίτη-Σάββατο 10:00-18:00

Ποια είσαι, τι σκέφτεσαι, τι φοβάσαι; Τάξεις βρει με τον εαυτό σου, έχεις απαντήσει στο ερώτημα τι είναι η τέχνη, ποιος είναι ο καλλιτέχνης, ποιος ο συνομιλητής ή μένεις νομοτελειακά στο αδιέξοδο; Ψιθυρίζεις και ακούς ψιθύρους σ' ένα περιφερειακό περιβάλλον της τέχνης, σ' ένα υπέροχο φυσικό τοπίο, πολύ κοντά στις εστίες του πολέμου που καθορίζουν το παρόν και το μέλλον σου.

Ο ψιθύρος μοιάζει περισσότερο γυναικείος. Η τέχνη, πάλι, στην εποχή της ύφεσης εκφράζεται ψιθυριστά. Πόσο μοιάζει η ζωή μας με την τέχνη. Συχνά είναι το ίδιο σώμα που, επιβιώνει ηρωικά το φόβο και την ανασφάλεια και επιχειρεί να τα εκφράσει.

Ο καλλιτέχνης δεν δικαιούται να είναι αθώος στις συνθήκες της επισφάλειας των χρόνων μας – ακριβώς όπως και ο πολίτης. Έχει συνείδηση ότι ο κόσμος είναι άναρχα δομημένος ως προς το κοινωνικό του πλέγμα και τις διαστρωματώσεις του. Η τέχνη στα χρόνια της ύφεσης απεχθάνεται τον εντυπωσιασμό τόσο, όσο ο μοντερνισμός σιχαίνεται την καλλιέργεια. Τι μπορεί να ισχύει και τι ακυρώνεται, σήμερα, στο μότο μιας βίαιης φτωχοποίησης, μιας βίαιης μεταναστεύσης, στο πλαίσιο της νεο-αποικιακής και της νεο-θρησκευτικής βίας; Ακόμη ένα ξεκαθάρισμα στα έργα και τις σκέψεις των ανθρώπων, ακριβώς όπως το ξεκαθάρισμα της ντουλάπας από τις τσάντες της άλλης αισθητικής. Η έκθεση «Ψιθυροί» επιθυμεί να ψηλαφίσει τον χρόνο μας, στη συγκυρία του τρίτου, αδήλωτου, μεγάλου πολέμου, μιλώντας διακριτικά για τον άνθρωπο, τον φόβο, την ανασφάλεια, σε μια εποχή που έχει διαδεχτεί τα χρόνια της οίησης της ευμάρειας, όπου το παλιό έχει πεθάνει, ενώ το καινούργιο μοιάζει να καταρρέει πριν καν γεννηθεί. Από κοντά, τα παλιά, «καλά» ζητήματα της ταυτότητας, οι κοινωνικοί κώδικες, τα ταμπού, οι ηρωικές καταδύσεις, τα τραύματα που επικαλούνται τη μνήμη, ο τρόμος από τον ψιθύρο του κυττάρου καθώς βαίνει προς το γήρας και το μοιραίο επέκεινα.

Το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Κρήτης συγκέντρωσε έργα 24 γυναικών από Ελλάδα, Ευρώπη, ΗΠΑ, ενώ κάλεσε ένα άνδρα καλλιτέχνη να σχολιάσει και να μιλήσει με γυναίκες διαφόρων εθνικοτήτων για τα ψιθυριστά μυστικά. Ο τίτλος της έκθεσης αντλεί νοηματικά από το λόγο του Ιρλανδού συγγραφέα Σάμιουελ Μπέκετ που τόσο άμεσα μίλησε για το μουρμούρισμα και τη μνήμη που κρύβεται πίσω από τον ψιθύρο και τον ψιθύρο που γίνεται κραυγή.

AGENDA

1 ——— ΕΚΘΕΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ
«Πρόσωπα και Χώροι» (10 Νοεμβρίου – 23 Δεκεμβρίου 2016) στη Γκαλερί του Goethe-Institut Thessaloniki. Αφιερωμένη στον Θόδωρο Αγγελόπουλο. Με φωτογραφίες της Νέλλης Τραγουστή. Πρόσωπα και χώροι από τις ημέρες που γύριζε στη Γερμανία την τελευταία ολοκληρωμένη ταινία του, Η σκόνη του χρόνου. Είσοδος ελεύθερη.

2 ——— ΕΚΘΕΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ
#CedeforPhotoAward «Οι νέοι στην εκπαίδευση και την κατάρτιση». 3 – 13 Νοεμβρίου 2016 στο Μουσείο Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης (Αποθήκη Α, Λιμάνι). Είσοδος ελεύθερη.

3 ——— ΠΡΟΒΟΛΗ των 6 βραβευμένων μικρού μήκους ταινιών από το 3ο Taratsa IFF. Κυριακή 6 Νοεμβρίου 2016 (20.00) στον 5ο όροφο του Πολιτιστικού πολυχώρου «Ρετιρέ» του Μεγάρου Ερμείων (Βενιζέλου 23, 5ος όροφος, είσοδος από τη Στοά Καρούπη). Ακολουθεί πάρτι. Είσοδος ελεύθερη.

4 ——— ΠΡΟΒΟΛΕΣ 6 ταινιών που βρίσκονται ανάμεσα στις 20 καλύτερες ελληνικές και ευρωπαϊκές ταινίες τις οποίες ψήφισαν τα μέλη της Πανελληνίας Ένωσης Κριτικών Κινηματογράφου. Με αφορμή τα 40 χρόνια της ΠΕΚΚ, το 57ο ΦΚΘ φιλοξενεί αγαπημένες ταινίες όπως η Γλυκιά συμφορά του Νίκου Παναγιωτόπουλου, Οι απέναντι του Γιώργου Πανουσόπουλου, Το βλέμμα του Οδυσσέα του Θόδωρου Αγγελόπουλου, Ένας αμερικανός φίλος του Βιμ Βέντερς κ.α. Ανακαλύψτε τις στο πρόγραμμα του φεστιβάλ!

5 ——— Η documenta 14 στο 57ο ΦΚΘ: Το 57ο ΦΚΘ φιλοξενεί μια ειδική εκδήλωση για την παρουσίαση της εβδομαδιαίας τηλεοπτικής εκπομπής «Κείμενα» (EPT2) της φημισμένης έκθεσης σύγχρονης τέχνης documenta 14. Την Τρίτη 8 Νοεμβρίου (17:00, αίθ. Πάυλος Ζάννας).

6 ——— ΣΥΝΑΥΛΙΑ: «Μουσική για τον κινηματογράφο». Παρασκευή 11 Νοεμβρίου 2016, ώρα 21:00. Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης – Αίθουσα Φίλων Μουσικής. Το Φεστιβάλ, η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης και το Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης παρουσιάζουν ένα πρόγραμμα με αγαπημένες κινηματογραφικές μουσικές: Ο άρχοντας των δαχτυλιδιών, Η λίστα του Σίντλερ, Η απίστευτη ιστορία του Μπέντζαμιν Μπάτον, Χάρι Πότερ κ.α. Την Κ.Ο.Θ. διευθύνει ο Martin Lebel. Σολίστ ο βιολονίστας Ανδρέας Παπανικολάου. Προπώληση εισιτηρίων από το εκδοτήριο της Κ.Ο.Θ., Λ. Νίκης 73, τηλ. 2310 236990 / www.tssso.gr

ΜΙΑ ΡΑΜΠΑ ΔΕΝ ΦΤΑΝΕΙ

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ ΡΕΛΛΑ

Ο κινηματογράφος σαν τεχνικό επίτευγμα οφείλει την ύπαρξη του στο «θετικό μετείκασμα», μια ιδιότητα του εγκεφάλου μας, να συγκρατεί μια εικόνα για 1/12 του δευτερολέπτου μετά την εξαφάνισή της.

Από εκείνη την πρώτη προβολή της ταινίας των αδερφών Λιμιέρ, «Η έξοδος των εργατριών» στο σταθμό της Σιοτά, στις 28 Δεκέμβρη 1895, οι άνθρωποι της τέχνης του κινηματογράφου πειραματίστηκαν, δημιούργησαν σχολές κινηματογραφικής αφήγησης και καθιέρωσαν την Έβδομη (7η) Τέχνη.

Είναι όμως προσβάσιμη σε ΟΛΟΥΣ τους ανθρώπους;

Αυτό το ερώτημα τέθηκε στον Ορέστη Ανδρεαδάκη πριν λίγα χρόνια από τους επίμονους διεκδικητές της Κίνησης Καλλιτεχνών με Αναπηρία. Ξέρετε, μερικές φορές οι συγκρούσεις διευρύνουν τις αντιλήψεις μας και το αποτέλεσμα τους ωφελεί το σύνολο της κοινωνίας.

Μα δεν φτάνει μια ράμπα στην είσοδο;

ΟΧΙ, δεν αρκεί μια ράμπα στην είσοδο. Πόσες φορές έχεις δει να πέφτει στην είσοδο κινηματογράφου ανάπηρος με αλεξίπτωτο; Διότι μόνο έτσι θα μπορούσαμε να φτάσουμε στην είσοδο του κινηματογράφου όταν η αλυσίδα προσβασιμότητας είναι ανύπαρκτη.

Έχεις δει το «Ο Νανούκ του Βορρά» (1922) του Ρόμπερτ Φλάερτυ;

Η απεικόνιση της καθημερινής ζωής και των ασχολιών μιας οικογένειας Εσκιμών Inuit μέσα από τις δυσκολίες του περιβάλλοντός τους. Δίχως υπερβολή, κάπως έτσι είναι η ζωή των κινητικά αναπήρων σε ένα αφιλόξενα δομημένο περιβάλλον και αυτό συμβαίνει διότι ο σχεδιασμός δεν μας συμπεριλαμβάνει στην εφαρμογή του.

Ξέρεις, επίσης, εκτός από τις ράμπες σε μια είσοδο, χρειαζόμαστε να φτάνουμε στον γκισέ, που είναι σχεδιασμένος για όρθιους ή ακόμα και να πάμε στο WC (ναι, πηγαίνουμε και εμείς οι ανάπηροι στο WC), να μπούμε σε μια αίθουσα και να επιλέξουμε πού θέλουμε να «καθίσουμε» δίχως αναγκαστικά να κάτσουμε πίσω από τα τελευταία καθίσματα...

Δόθηκε αγώνας από τους μαύρους στις ΗΠΑ για να έχουν δικαίωμα να κάθονται στα ίδια παγκάκια με τους λευκούς ή να μην κάθονται στη γαλαρία του λεωφορείου. Σου ομοιάζει η διεκδίκηση των μαύρων για ελευθερία με την αφήγησή μου για την παρεμπόδιση που βιώνουμε;

Να μιλήσουμε τώρα για την καθολική πρόσβαση στο περιεχόμενο της κινηματογραφικής τέχνης; Μπορούν οι Κωφοί και οι άνθρωποι με πρόβλημα όρασης να απολαύσουν ισότιμα μια κινηματογραφική προβολή;

Πριν αντιδράσεις, άφησε με να σου εξηγήσω. Υπάρ-

χουν τεχνικές που καθιστούν την κινηματογραφική τέχνη προσβάσιμη σε ΟΛΕΣ και ΟΛΟΥΣ.

Το κοινό του 57ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης θα έχει την ευκαιρία να απολαύσει δυο καθολικά προσβάσιμες προβολές δύο (2) κλασικών κι αγαπημένων ταινιών του ελληνικού κινηματογράφου: Πρόκειται για τα φιλμ «Ο Δράκος» του Νίκου Κούνδουρου και «Μια ζωή την έχουμε» του Γιώργου Τζαβέλλα. Αυτές οι ταινίες θα προβληθούν με ακουστική περιγραφή [AD: Audio Description] για τυφλούς και άτομα με προβλήματα όρασης και με υπότιτλους για Κωφούς και βαρήκοους [SDH Subtitles for the Deaf or hard of Hearing]. Επίσης, δεκαεπτά (17) ελληνικές ταινίες θα προβληθούν με υπότιτλους βάσει διαλόγων, έτσι ώστε να μπορούν να τις παρακολουθήσουν ΚΑΙ Κωφοί και βαρήκοοι θεατές.

Θα υπάρξει επίσης ταυτόχρονη διερμηνεία στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα στα Q&A.

Επιπλέον, οι παρεμβάσεις, που θα πραγματοποιηθούν στο Ολύμπιον και στις αίθουσες στο λιμάνι, θα κάνουν την πρόσβαση αναπήρων και εμποδιζόμενων προσώπων ευκολότερη.

Α! Να μην ξεχάσω, η πρόσβαση των σινεφίλ σκύλων οδηγών τυφλών είναι ευπρόσδεκτη μαζί με τους χειριστές τους. Σας καλούμε λοιπόν να απολαύσουμε την καθολική εμπειρία του 57ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης ΜΑΖΙ. Εκατόν είκοσι (120) χρόνια μετά από τις πρώτες καινοτόμες απόπειρες του Ζωρζ Μελιές, η κινηματογραφική τέχνη διαθέτει την ικανότητα να συνεχίσει να καινοτομεί, διευρύνοντας τα όρια και την απεύθυνσή της σε όλο το κινηματογραφικό κοινό με όρους διευρυμένης αντίληψης.

Το ΦΚΘ βελτιώνει την προσβασιμότητα στις εγκαταστάσεις του και μοιράζεται τη δύναμη του σινεμά με όλους τους θεατές ανεξαιρέτως με κορηγό προσβασιμότητας το Ίδρυμα Ωνάση και τη Στέγη του Ιδρύματος Ωνάση και σύμβουλο προσβασιμότητας την Κίνηση Καλλιτεχνών με Αναπηρία.

*Ο Αντώνης Ρέλλας είναι σκηνοθέτης και ανάπηρος ακτιβιστής ιδρυτικό μέλος της Κίνησης Καλλιτεχνών με Αναπηρία, της Κίνησης Χειραφέτησης αναπήρων: Μηδενική Ανοχή.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού
και Αθλητισμού

ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΚινηΚάρτα*f*

η ΚΑΡΤΑ ΜΕΛΟΥΣ
του ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΗΜΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

- ONLINE στο www.filmfestival.gr
σε προνομιακές τιμές!
- ΚΤΙΡΙΟ ΟΛΥΜΠΙΟΝ, 5ος όροφος
Δευτέρα - Παρασκευή 12:00-17:00

Το 57ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης ανοίγει για όλους.

Σε μια κοινωνία χωρίς διακρίσεις έχουν όλοι το δικαίωμα πρόσβασης στις τέχνες και τον πολιτισμό.

Το Ίδρυμα Ωνάση και η Στέγη απελευθερώνουμε δυνάμεις, δίνοντας τη δυνατότητα στους συνανθρώπους μας –που δεν μπορούσαν έως τώρα– να απολαύσουν τη μαγεία του κινηματογράφου.

Δημιουργούμε μόνιμες υποδομές πρόσβασης για ανθρώπους με κινητικές δυσκολίες στους χώρους του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, υποτιτλίζουμε τις προβολές ειδικά για μη ακούοντες και ηχογραφούμε αφηγήσεις για μη βλέποντες.

Κάνουμε τον πολιτισμό προσιτό σε όλους.

